

NDP

SLOGINE NOVICE

Zima 2021/2022

POŠTNA PLAČANA PRI 4102 KRANJ

ZADRUŽNO GLASILO / ŠTEVILKA

19

JOHN DEERE

Kolumna ...
Domoljubje

3

Kmetija.net in
Potujoča trgovina

6-7

Spoznajmo jih ...
Anjini štruklji in
Kmetija Vrabec

8-9

Lepo je biti zadružnik ...
Kmetija
Horvat

10-11

Izzivi v
poljedelstvu

16-17

Skrb za zdravje
telet

26

Novosti v kmetijski
mehanizaciji

40-43

DARILO: JOHN DEERE KOLEDAR 2022

Vaš zanesljivi partner na kmetiji

www.sloga.si

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

60
let

DOMOLJUBJE

MISLITI DOMOLJUBJE = MISLITI S SVOJO GLAVO

Največji domoljubi v naši prelepi Sloveniji so/smo slovenski kmetje. Njim ostali državljani delamo trenutno zelo veliko krivico, ker so menda »krivi« za povišanje cen hrane, kar je popoln strel mimo, ki se na žalost lahko smatra kot neposredni napad na naše kmetijstvo. Vsi ostali deležniki v krogu pridelave in predelave hrane večje prenašajo odgovornost na slovenskega kmeta za dvig svojih cen. Dražijo se energenti, repromaterial, embalaža, prevozi, logistika itd., kmet pa od tega nima popolnoma nič. Cena mleka in odkupne cene zelenjave in živine so za kmeta ostale skoraj popolnoma enake, čeprav Slovenec plačuje na policah občutno več, kot je do sedaj (v dokaz predlagam akcijo »skriti kupec« s strani raziskovalnih novinarjev).

Vsi deležniki v tej pridelovalni in predelovalni verigi so zelo glasni, kajti uporabljajo določene piar metode, slovenski kmet pa molči. Molči, kot je že velikokrat do sedaj, in ubogljivo prideluje lokalno, slovensko hrano še naprej. Glede na trenutno situacijo na globalnem trgu, ko se v svetu dogaja ekonomska vojna in je hrana postala strateški element, posebno še v času covida-19, mislim, da ni čas za molčanje. Kmet mora jasno povedati bratu delavcu, kakšne so resnične odkupne cene njegove hrane na trgu. Seveda to molčanje in tiho trpljenje kmetov povezujem z domoljubjem, z ljubeznijo do slovenske zemlje in lokalne hrane. Opažam pa, da vsi ostali odgovorni v Sloveniji, in sicer na različnih ravneh vodenja in odločanja, premalo spodbujajo domoljubje, to je spoštovanje našega kmeta in delavca. Domoljubje je tudi osnova za naše boljše življenje v prihodnosti, kar pomeni, da bomo vsi Slovenci spoštovali slovensko hrano in ne bomo z nakupi hrane brez upoštevanja porekla samo polnili tujih proračunov, Slovenija pa se bo na temelju teh nakupov še bolj približala kameni dobi, kot se to žal dogaja sedaj na področju cepljenja.

Domoljubje pogrešam tudi pri naših otrocih, še več, nihče jih ne izobražuje v tej domoljubni smeri, kajti vse prepogosto prepuščamo e-valovom, da to delo naredijo namesto nas, kar z drugimi besedami pomeni, da jih vzgajajo z metodami kapitala in nespoštovanja soljudi.

Pred 30 leti, ko sem aktivno sodeloval pri osamosvajanju domovine, so samo slovenski kmetje pristopili, kljub visoki ceni življenja, k tajnemu skladiščenju orožja, ki nam je pozneje služilo kot orodje TO za osamosvojitev domovine. Na kocki so bila njihova in družinska življenja in ni fer, da je razna vladajoča in nevladajoča politika v dobi 30 let osamosvojitve popolnoma pozabila na njih. Prav tako tudi sedanja politika z vseh vetrov pozablja na slovenskega kmeta, zato se srečujemo z izzivi v družbi, ki so jih sosednje države že uspešno rešile in s tem še poglobile razlike razvojne stopnje med Slovenijo in Evropo.

Vse to nespoštovanje kmeta in njihovega dela na kmetiji priča o kroničnem pomanjkanju domoljubja pri Slovencih, ki se potem prenaša na uživanje hrane vseh vrst, in to iz tujih držav, ki nimajo strogih zakonov za uporabo kemije. To posledično vpliva tudi na naše in zdravje naših bližnjih ljudi, ki bodo osnova za nadaljevanje demokratičnega življenja v Sloveniji. Seveda vsi zaposleni v naši zadrugi veliko delamo na povečanju imidža slovenski lokalni hrani, zato to priporočamo tudi ostalim zadrugam, kar je njihovo osnovno poslanstvo, poleg 360-stopinjske oskrbe svojih članov in ostalih kmetov.

Domoljubje je nujno potrebno za razvoj naše družbe, zato apeliram na vse ostale državljanke, da spoštujemo slovensko zemljo in kmeta ter slovensko hrano, in to ne glede na vladajočo politiko, ki se stalno menja, na oblasti in vodenje države. Uporabite svojo glavo in znanja ter spoštujte sebe in najbližje. Vedite, da ni pomembno, kdo nam vlada, kajti preživeli in živeli bomo zdravo le, če bomo uživali slovensko – lokalno pridelano hrano.

Vaš Janez Perdih, izvršni direktor

Nagovor predsednika

Spoštovani združniki, sodelavci in poslovni partnerji,

končuje se že drugo leto, ko naše poslovanje in tudi vsakdanje življenje v veliki meri kroji epidemija koronavirusa. V naši zadrugi upoštevamo vse ukrepe za preprečitev širjenja koronavirusa, med zaposlenimi imamo že visok odstotek precepljenosti, dajemo tudi dodatne spodbude za cepljenje. Zaenkrat smo tako odložili jesensko uradno otvoritev prenovljenega centra za odkup krompirja, zelenjave in sadja ter praznovanje naše 60-letnice. Delo v prenovljenih prostorih uspešno poteka, odkup zelenjave se še vedno povečuje in hladilnice so dobro izkoriščene. Poletna suša je še najbolj prizadela letino krompirja, tudi kakovost je zato slabša, a prodaja nemoteno poteka.

Na globalnem trgu se dogajajo velike spremembe. Nekatere surovine se skokovito dražijo. Tako se dražijo gnojila, krmila in ostali repromaterial, ki ga potrebujejo naši člani in kmetovalci, a cene kmetovih pridelkov in izdelkov temu ne sledijo. V medijih prikazujejo, da se hrana draži, ker kmetje zvišujejo cene, a resnica je obratna. Pri vseh teh zvišanih cen hrane dobi pridelovalec najmanj. Vsi ostali deležniki v verigi si zaračunajo svoje stroške in maržo, cena za pridelovalca pa ne pokrije vseh njegovih stroškov. Tukaj bi pričakovali večjo vlogo in podporo kmetijskega ministra in vlade. Pri vseh teh protikoronskih ukrepih in pomočeh so dobili pridelovalci le drobtinice. Tudi kmetovalci smo še vedno premalo enotni za glasen skupen nastop. Moramo si izboriti boljše cene za naše pridelke in izdelke, da bomo dostojno živeli od našega dela. V teh »koronačasih« naša zadruga še vedno uspešno posluje. To jesen smo odkupili preko 16.000 ton koruze in smo med največjimi odkupovalci v Sloveniji. Rezultat poslovanja v desetih mesecih je pozitiven. Prihodki na enako lansko obdobje so se povečali za 2,5 milijona evrov.

Odkupne cene mleka so bile v letošnjem letu še kar stabilne in so se rahlo dvigale. V zadnjih mesecih, ko se dvigajo cene krmil in ostalega kmetijskega reprodukcijskega materiala, pa odkupne cene mleka temu več ne sledijo. Mlekarji že varčujejo pri teh nakupih in odkupljena količina mleka je že pričela posledično padati. Na trgu z gnojili se prav tako dogajajo velike spremembe. Običajno so bile cene v jeseni in tja do februarja stabilne ali še nekoliko nižje in smo jih tako kmetje kot tudi zadruga nabavljali za naslednjo sezono. Cene so trenutno zelo nestabilne in se tedensko dvigajo, nekatere tovarne gnojil pa tudi po več mesecev ne delajo. V zadrugi Sloga vedno iščemo najugodnejše nabavne pogoje na trgu in imamo večino gnojil tudi na zalogi. Cene so vsekakor višje kot v preteklih letih, pa vendar verjamemo, da bodo kmetje navkljub vsemu določeno količino gnojila kupili, zavedamo pa se, da bo zaradi trenutnih cenovnih nesorazmerij prodaja verjetno manjša kot v preteklih letih. V teh Sloginih novicah lahko preberete še marsikaj o delu zadruga, o naših uspehih, našem prodajnem programu, mehanizaciji in tudi o naših sodelavcih in poslovnih partnerjih.

Novoletno voščilo

Leto, ki prihaja, naj bo izjemno v drugačnih pogledih kot leto 2021. Obvladali bomo koronavirus, izkušnje, ki smo jih pridobili v času epidemije, pa naj pozitivno vplivajo na naše delo in življenje v letu 2022. Dobro delo vseh zaposlenih in naše sodelovanje s člani, kmeti, poslovnimi partnerji, kupci in vsemi udeleženci v naši zadrugi naj vzpostavita še trdnje vezi med nami. Dosežimo zastavljene cilje in naj nam prihodnost prinese nove priložnosti in uspehe. Sodelovanje z Vami nam je v veselje, zato upam na nove skupne priložnosti in izzive tudi v letu 2022.

OSTANITE ZDRAVI IN SREČNO NOVO LETO 2022.

Predsednik zadruga
Janez Porenta

Naslov publikacije: Slogine novice

Leto natisa in izida izdaje: 2021 (december)

Založnik, avtor in nosilec avtorskih pravic:

KGZ SLOGA Kranj, z.o.o., Šuceva 27, 4000 Kranj

Odgovorni urednik: Martin Bohl

Uredniški odbor: Ana Šifrer, Marjeta Rakovec

Oblikovanje, prelom in tisk: Jan Kenda, Melita Radovič

(PNV produkcija novih vizij d.o.o.)

Lektoriranje: LEKTORIRANJE ČUK, Mija Čuk, s. p., KGZ SLOGA Kranj, z.o.o.

Trženje oglasnega prostora: Marjeta Rakovec

e-pošta: info@sloga.si

tel.: 04/ 20 14 928

Odgovorne osebe:

Kmetijstvo: Ana Šifrer

Zaščita rastlin in Slogina špajza: Anže Sever

Slogin vrt in cvetličarna: Suzana Škofic

Trženje kmetijskih pridelkov: Marija Mehle

Prodaja kmetijske mehanizacije: Suzana Levičnik

Naklada: 6000 izvodov

Maloprodajna cena publikacije: 0 EUR

ISSN številka: ISSN 2784-4358

Združno glasilo Slogine novice je prvič izšlo avgusta leta 2015. Glasilo izhaja praviloma trikrat letno (marca, avgusta in decembra). Določeni prispevki, ki niso podpisani s strani izdajatelja, niso uradno stališče izdajatelja.

Prispevke in fotografije za morebitno objavo v združnem glasilu pošljite po e-pošti na naslov info@sloga.si s pripisom za Slogine novice.

Slogine novice so dostopne tudi na internetni strani www.sloga.si.

Fotografije, nastale v času razmer COVID-19, so bile slikane v skladu z navodili in priporočili NUJZ.

PREDSTAVITEV ZAPOSLENIH V ZADRUGI SLOGA KRANJ

Sloga smo ljudje, pravi naš slogan, s katerim smo želeli izpostaviti pestro družbeno vlogo naše zadruge in kompleksnost odnosov med vsemi deležniki v živilski verigi – kmetom, zadrugo, trgovcem in kupcem. Obenem slogan odlično poudarja pomen naših zaposlenih, ki so nenadomestljiv člen v tej verigi. Za vsakim delovnim mestom pa se skrivajo dejanske osebe, z imenom in priimkom, iz mesa in krvi, zato se spodobi, da vam jih na kratko predstavimo.

Vsi verjetno že precej dobro poznate našega predsednika Janeza Porento, izvršnega direktorja Janeza Perdih, vodjo prodaje Martina Bohla, vodjo odkupa zelenjave Marijo Mehle, vodjo računovodstva Mašo Dežman, vodjo informacijske tehnologije Sašo Georgievskega ter vodjo odkupa in kmetijske mehanizacije Andreja Žagarja, zato bi njihovo predstavitev ob tej priložnosti raje preskočil in se posvetil ostalim zaposlenim, ki delujejo bolj v ozadju, vsak pa prispeva svoj nepogrešljiv kamenček v celoten mozaik naše zadruge.

Slogina največja trgovina je seveda doma v Kranju, na Šucevi ulici 27, kjer naš Ambrož Rakovec s pomočjo svojih namestnikov (Tanjo Georgievski, Anžetom Severjem, Damjano Zadražnik) že skoraj tri desetletja več kot uspešno pod eno streho združuje vse Slogine prodajne programe in blagovne znamke (Slogin vrt, Špajzo, Polonco, kmetijski repromaterial ...) in usklajuje raznolike značaje številnih prodajalk (Jelke Banič, Maje Berlot, Vilme Kern Sotlar, Mance Kert, Špele Kos, Tine Oman, Darje Porenta, Kristine Rozman, Suzane Škofic, Monike Štefe, Cvetke Zupan in Antona Šarlike), skladiščnikov (Nika Bogdanoviča, Aljaža Jeraja, Aleša Sušnika), voznikov (Nejca Pirnovarja, Simona Polanca) in prevzemnih referentov (Marije Belhar in Petre Hajdinjak), zaposlenih v Kmetijsko vrtnarskem centru Sloga Kranj. Pridelke in izdelke lokalnih kmetij iz Slogine špajze vam bo neposredno do vaših vrat s potujočo tržnico dostavila Marcela Barle, za dobro napitnico pa vam lahko tudi zaigra na harmoniko.

Naša druga največja maloprodajna trgovina domuje v centru Beltincev, nasproti odlične gostilne Pri Tončku. Pred desetimi leti je njeno vodenje (trgovine, ne gostilne) prevzel Andrej Serdt, ki si je dragocene izkušnje nabiral v Pomurki in Panviti. Skozi leta je okrog sebe zbral odlično prodajno ekipo, ki jo sestavljajo prodajalci Dieter Lebar, Franjo Bertalanč, Sebastjan Zver in Nina Serdt, terenski svetovalec Jože Horvat in administratorica Brigita Pintarič. V Prekmurju smo prisotni tudi v Dolnjih Slavečih, kjer gostujemo na domačiji poslovdje Janija Ferka, ki je tako v trgovini prisoten 24 ur na dan in 365 dni v letu, ter v Puževcih, kjer kmetijsko trgovino z mladostno zagnanostjo vodi Sandra Gumilar, odkupno mesto pa z izkušeno in preudarno roko usmerja Rudi Kuhar, ki ga verjetno dobro poznajo vsi kmetje od Goriškega do Pirana, ali pa vsaj od Lendave pa tja do Mure.

Manjšo kmetijsko trgovino imamo tudi v Lovrencu na Dravskem polju, ki jo že skoraj petnajst let zanesljivo krmari Srečko Godec, pomagata pa mu Marjeta Likavec in Danica Vidovič, prodajalki z dolgoletnimi izkušnjami in širokim nasmehom. Nedaleč stran, v Šikolah, našo trgovino s kmetijskim repromaterialom s strogo roko, a prijaznimi očmi upravlja Anita Inkret, ki je

pred tremi leti na tem delovnem mestu zamenjala upokojeno Marijo Šešerko. Ob strani ji stojita prodajalca Simona Kozoderc in Marko Šijanec, ki v času sezone odkupa žit mojstrsko upravlja tudi s težko mehanizacijo na bližnjem odkupnem mestu v Cirkovcah. Tam ima sicer vse niti trdno v rokah Miran Marinič, odkupovalec s trdo kožo in mehkim srcem. Našo ekipo na Dravskem polju povezuje in zaokrožuje Natalija Kotnik Gril, terenska pospeševalka prodaje, pri kateri področni kmetje vedno najdejo strokovno pomoč in dobronameren nasvet.

V Šenčurju je svoje mesto našel paradni konj naše zadruge Janez Jalen, kot včasih domoljubno imenujemo traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo znamke John Deere. Kmetijsko tehnični center vodi Andrej Žagar, pod njegovim okriljem pa delujejo prodaja in servis kmetijske mehanizacije ter trgovina z rezervnimi deli in drugim tehničnim blagom. Za prodajo skrbi Gašper Knific, ki mu zadnjico v veliki meri odnaša administratorica Nataša Veternik, in ostali prodajniki (Peter Perčič za slovensko mehanizacijo, Gal Selak za področje Dolenjske, Damijan Vida za področje Pomurja in Miha Korbar, ki se nam bo pridružil v decembru). Na servisu je glavni Erik Štempihar, ki s pomočnikom Rokom Čarmanom in Blažem Šenkom ter materinsko skrbjo administratorke Suzane Levičnik bolj ali manj uspešno komandira celi četi nepogrešljivih mehanikov (Maticu Arzenšku, Mihi

Bohincu, Žigi Burgarju, Štefanu Majdiču, Mateju Močniku, Klemenu Sitarju, Luki Svetelju, Davidu Štremfju in Klemenu Štempiharju, kot prvemu med enakimi). Trgovino zadnji dve leti zelo uspešno vodi Miha Rogelj, pri tem pa so mu v pomoč »težki« specialisti za rezervne dele (Boštjan Arnež, Klemen Roblek in Žiga Tišler) in »običajni« prodajalci (Andrej Gregorc, Gašper Koren in Primož Roblek), katerih delo pa je sumljivo podobno tistemu od specialistov. Povsem moško ekipo dopolnjuje Zala Ficko, ki pa se povsem razumljivo večino časa raje skriva v pisarni, kjer skrbi za spletno trgovino.

V kranjski upravni stavbi najdemo tudi skladišče odkupa zelenjave in sadja, ki ga pod budnim očesom Marije Mehle vodi Peter Hartman. V povsem novih pisarniških prostorih se za računalniškimi zasloni in debelimi fascikli skrivajo komercialistke Tina Cuderman, Danica Kolenc in Manca Zupan, v celovito preurejenih skladiščnih prostorih pa to zimo ne bo več zeblo, razen v novi hladilnici, skladiščnikov Mateje Demšar, Nermine Muljković, Daliborja Ostojiča in Florijana Pušavca. Z odkupom drugih kmetijskih pridelkov v Kranju so neločljivo povezani tudi novopečeni odkupovalec govedu Marjan Cuderman, že dobro zapečeni odkupovalec lesa Marjan Perčič ter potrpežljivi administratoriki Marjeta Miklavčič in Marjeta Rakovec, ki poskrbita, da kmet za svoje pridelke pravočasno dobi težko prigrano plačilo. Pazljivemu bralcu morda ni

ušlo, da vsi štirje sedijo v pisarni samih Marjanov in Marjet. V sosednji pisarni komercialne najdemo osamljene stolčke terenskih svetovalcev in pospeševalk prodaje Alenke Drinovec, Nataše Miškulin, Ane Šifrer in Špele Roblek Jelenec, ki večino svojega delovnega časa hodijo od vrat do vrat naših kmetov, pri nekaterih pa se rade ustavijo tudi v prostem času.

V računovodstvu se skozi kupe dokumentov in knjižb pogumno prebijajo finančne referentke Mojca Zalar, ki po stari navadi kot prava Blejka o sebi govori v moškem spolu, Vesna Markun, ki odlive na naših tekočih računih uspešno izenačuje z našimi prilivi, in Pavla Kadivec, ki skrbi tudi za vodenje glavne knjige in obračun plač zaposlenih. V splošno kadrovske službi, kot se učenico imenuje moj zadrugi vrtiček, mi je od nedavnega v veliko pomoč naša nova kadrovnica Sara Šavs, katere najglasnejši smeh se sliši od pisarne na koncu hodnika do vhodnih vrat v trgovino. Pred tem mi je bila v veliko oporo dolgoletna poslovna sekretarka Irena Šifrer Klavžar, ki ima, kot prava tajnica mora imeti, oči in ušesa za vse, kar se zgodi v naši zadrugi. Zaradi dolgotrajne bolniške odsotnosti jo je v tajništvo nadomestila Teja Miklavčič, ki pa se prav tako hitro uči takih in drugačnih vrlin, ki pritičejo delu v sosednji pisarni od poslovdstva zadruge.

Tako, pa smo prišli do konca. V naši veliki veseli družini je trenutno 96 članov, ob tej priložnosti pa bi se rad zahvalil prav vsakemu posebej in vsem skupaj. Upam samo, da nisem koga pozabil omeniti ...

Jure Pestar, vodja splošno kadrovske službe

DOBRODOŠLI NA NAJVEČJI SLOVENSKI SPLETNI TRŽNICI!

JANUAR 2022

Naša zgodba se je začela z deklico Polonco.

Nek gorenjski kmet je svoji hčerki zaradi marljivosti nadel vzdevek Polonca (iznajdljiva, radovedna, pozitivna osebnost). Zrasla je v simpatično, zagnano gospodično, ki je nadaljevala očetovo delo. Pridelano domačo zelenjavo je vzgajala s skrbnostjo in spoštovanjem. S svojimi izjemnimi lastnostmi, kot sta iznajdljivost in radovednost, je svojo kakovostno zelenjavo »zapakirala« v svojo blagovno znamko POLONCA – ponos slovenske zemlje in sonca.

Že vrsto let je POLONCA prepoznavni znak KGZ Sloga. Skozi leta se je spremenila njena podoba, pa tudi izbor artiklov, ki jih predstavlja. Kot zadruga v prvi vrsti podpiramo pridne roke naših kmetovalcev, ki nam v odkup ponujajo plod svojega trdega dela. Pridelki so z naše strani skrbno pregledani in pakirani v priročno embalažo elitne blagovne znamke POLONCA. POLONCA na podlagi tega hitro pridobiva na prepoznavnosti. Najdete jo v vseh naših poslovalnicah in v bolje založenih trgovinah po vsej Sloveniji.

V poslovalnici KVC Kranj že vrsto let deluje SLOGINA ŠPAJZA, ki je sinonim za zdravo in kakovostno hrano. Podpiramo le domače in lokalno, zato na naših policah ponujamo izključno slovensko hrano lokalnih dobaviteljev.

V času epidemije so se spremenile nakupovalne navade in pričakovanja slovenskih potrošnikov, zato je nakup hrane prek spleta ključen pri zagotovitvi brezstičnega poslovanja, ki je posledica zaostritve razmer v svetu zaradi koronavirusa. Tako smo v KGZ Sloga združili

naši prepoznavni znamki POLONCA in SLOGINA ŠPAJZA v največjo slovensko spletno tržnico – KMETIJA.NET, ki začne delovati z novim letom 2022. Naša e-tržnica povezuje prebivalce Slovenije s kmeti, seveda pod strogim nadzorom naše zadruge. Domačim kupcem smo s tem projektom še bližje, ne le v naših poslovalnicah, ampak tudi prek spleta.

V spletni tržnici Kmetija.net vam ponujamo sezonsko sadje in zelenjavo, vložnine, pijače, rastlinska olja, moke, testenine, mlečne in mesne izdelke, čajne mešanice, kot tudi mnogo butičnih izdelkov, s katerimi lahko razveselite svoje najdražje. Transportne poti so kratke, zato je pridelana hrana vedno sveža. Povpraševanje dobaviteljev, ki želijo v naši zadrugi tržiti svoje izdelke, iz dneva v dan raste, zato spletno trgovino Kmetija.net sproti dopolnjujemo, tako da bo izbira res pestra. Neposreden stik kupca s prodajalcem ni več potreben, kajti v sklopu spletne tržnice Kmetija.net odpiramo brezstičen drive-in sistem nakupovanja iz vozila, ki bo povečal varnost naših strank in zaposlenih. Po

oddanem naročilu v spletni tržnici Kmetija.net lahko svoj paket prevzamete na drive-in sistemu pred poslovalnico KVC Kranj. Pripeljete se, pozvonite in prodajalec vam bo do avta prinesel vaše naročilo.

Poenostavite si nakupovanje. Preprosto obiščite našo spletno tržnico Kmetija.net, oddajte naročilo in ga prevzemite na brezstičnem drive-in sistemu kar iz vašega vozila.

Spremljajte ugodnosti in novosti v spletni trgovini. Zagotavljamo vam svežo in kakovostno hrano, saj podpiramo le slovenske pridelovalce in predelovalce hrane. Zaupamo in verjamemo v lokalno.

**Obiščite www.kmetija.net
in se prepričajte sami.**

*Ana Šifrer,
svetovalka-pospeševalka prodaje*

POTUJOČA TRGOVINA

**KJE NAS
LAHKO NAJDETE:**

Ponedeljek:	8.00–10.00	Skaručna
	10.15–11.15	Moste (gostišče pri Olgi)
	11.30–13.30	Kamnik (Steletova cesta)
Torek:	8.00–9.30	Kmetijsko tehnični center Sloga Šenčur
	9.45–10.30	Srednja vas pri Šenčurju
	11.45–12.45	Trata pri Velesovem (pred cerkvijo)
	13.00–14.00	Cerklje na Gorenjskem (gostišče pod Jenkovo lipo)
Sreda:	8.00–13.30	Preddvor (center)
Četrtek:	8.00–10.30	Žiganja vas (pri lipi)
	10.30–13.30	Križe (pri cerkvi)
Petek:	8.00–10.30	Podlubnik (parkirišče)
	11.00–14.00	Medvode (okrepčevalnica Stan)

Kmalu bo naokrog leto dni, odkar je po gorenjskih vaseh moč opaziti Slogino potujočo trgovino, ki svoje kupce razveseljuje z domačimi lokalnimi dobrotami. Tisti, ki so radovedne narave, že vedo, kaj ponujamo, tistim, ki nas še niso srečali, pa sporočamo, da ponujamo prehranske pridelke in izdelke, ki jih najdete v naši Slogini špajzi: mlečne in mesne izdelke, sezonsko zelenjavo, mlevske izdelke, različne vrste vložnin, marmelad in medu, domače piškote in prigrizke oziroma vse, kar se znajde v »špajzi« vsake gospodinje. Vse dobrote so sad lokalnih kmetij, ki si prizadevajo končnemu kupcu ponuditi kakovostno domačo hrano.

Veseli bomo vašega obiska, za dodatne informacije pa lahko pokličete na telefonsko številko: 031 216 269 (Marcela).

Marcela Barle, vodja in prodajalka potujoče trgovine

**DELO NA VRTU JE
LAHKO PRIJETNO IN
ZABAVNO, KO IMAMO
PRI ROKI PRAVA
ORODJA.**

FISKARS®

Kovinske škarje za
obrezovanje bypass P331 Solid
art. 221255

20⁹⁹

Lopata prekopna
zaobljena Solid
art. 229074

84⁹⁹

Sekira cepilka
X27 XXL
art. 219360

**PRIVOŠČITE SVOJIM
PASJIM PRIJATELJEM
LE NAJBOLJŠE!**

Bonami

www.semenarna.si

Spoznajmo jih ...

ANJINI ŠTRUKLJI (ZGORNJE PIRNIČE)

INFOGRAM

- borovničevi štruklji
- ajdovi štruklji s skuto in orehi
- klasični sladki štruklji
- klasični slani štruklji
- štruklji čokolada-malina
- pirini sladki štruklji
- pirini slani štruklji
- pehtranovi štruklji
- pomarančni štruklji
- štruklji z mandlji, lešniki in limonino lupinico
- veganski slani štruklji
- čebulni štruklji (sezona jesen-zima)
- drobnjakovi štruklji (sezona pomlad-poletje)
- potratna potica

Anna – Ukrajinka, ki dela prave slovenske štruklje. Zgodba, ki kaže, kaj je možno narediti, če imaš željo in voljo uresničiti svoje sanje. Pot se je začela, ko je leta 2004 povsem naključno prišla v Slovenijo. »Takoj me je očarala. Toliko čudovitega na tako majhnem prostoru. Tukaj sem se počutila svobodno, umirjeno in polno življenja,« pove Anna. Kmalu je spoznala svojega bodočega moža in se poročila na kmetijo v Zgornjih Pirničah.

V Ukrajini je študirala veterino. Ker bi bil postopek verifikacije diplome preveč zakompliciran in predolgotrjen, se je podala v gostinstvo in se izobrazila za turistično-gastronomsko tehniko. Izkušnje je nabirala v raznih službah, kjer je bila vse – od pomivalke posode do vodje kuhinje. Povsod je srkala znanje, navade, postopke in recepte.

Zakaj štruklji? Slovenska tradicionalna jed jo je prevzela, vendar štruklji le niso bili tako dostopni, kot bi si mislili. Odločitev za samostojno podjetništvo je bila zelo spontana in nepričakovana. Pod znamko Anjini domači štruklji se skrivajo ročno narejeni domači štruklji, ki so že kuhani, narezani in zamrznjeni. Tako jih stranka doma

samo pogreje, kar je dodatna prednost v današnjih časih naglice in hitenja. Slastni štruklji so čudovito rahli in polni nadeva ter brez konzervansov in aditivov. Ker ji kakovost veliko pomeni, so surovine preverjenega porekla. Večinoma jih priskrbijo lokalni kmetje.

Svoje izdelke ponuja predvsem kmetijskim zadrugam in domačim trgovinam, saj ljudje povprašujejo po izdelkih slovenskih kmetov in manjših butičnih pridelovalcev. »Ker sem

doma s kmetije, želim dodati vrednost kmetiji in ohraniti pristen stik s kulturo, dediščino ter prednost ročnega dela kot izjemno kakovost. V zadrugi Sloga se prav čuti, da ceni to, in vem, da bodo moja zgodba prenesli kupcem, ki bodo začutili željo po ohranjanju dediščine in prednosti kakovostne, zdrave prehrane domačih pridelovalcev,« za konec doda Anna.

Anže Sever, namestnik vodje poslovalnice

Spoznajmo jih ...

KMETIJA VRABEC (PLISKOVICA)

INFOGRAM

VRSTE IZDELKOV:

- teran
- cabernet sauvignon
- merlot
- malvazija
- vitovska grganja
- sauvignon
- rose
- teranov liker
- orehov liker
- žajbljev liker
- vinjak
- brinjevec
- vinsko žganje
- grozdni sok

Prestopiti prag kmetije Vrabec pomeni spremljati rast vinske trte in dozorevanje različnih sort grozdja, hkrati pa tudi okusiti ujetost narave in njenih plodov v plemenitost, harmonijo, svežino, razigranost predvsem nadvse častljivega vina terana.

Vino ima na Krasu že dolgo tradicijo. Tudi na kmetiji Vrabec so se z vinogradništvom ukvarjale že prejšnje generacije. Njihovo prvo bolj resno stekleničenje sega v leto 1990, ko je nastala tudi prva etiketa za njihova vina. Parcele z vinogradi so precej razdrobljene. Zemlje je malo, zato so jo včasih dovažali iz kraških vrtač. Za zadnje nasajene vinograde so namesto navoza zemlje zmlili kamenje, tako da trte rastejo v nekakšnem tamponu. Trenutno obdelujejo 10 ha vinogradov.

Na kmetiji dela družina. Veliko je ročnega dela, ki je tudi precej zamudno. Ob konicah jim na pomoč priskočijo prijatelji, ki so tudi zvesti odjemalci. Glavna dejavnost je pridelava vina. Kot dopolnilno dejavnost pa imajo pridelavo likerjev, žganja in sokov. Pri

njih se lahko dogovorite tudi za degustacijo vin in žganih pijač. Sprejmejo lahko skupine do 40 ljudi. Pridelujejo vina različnih kakovosti: od odprtih do buteljčnih. Najbolj so ponosni na avtohtona vina: teran in vitovsko grganjo. Za potrditev kakovosti sodelujejo tudi na različnih ocenjevanjih, na katerih so prejeli že več nagrad. Zadnji dve medalji sta dobila teran in merlot, in sicer oba zlati. Večino svojih vin prodajo v Sloveniji, nekaj pa tudi v tujini. Na leto odvisno

od kakovosti in sorte pridelajo približno en liter vina na eno trto. Stremijo k vedno boljši kakovosti, zato se vsak dan učijo. Držijo se tradicije, ki jo dopolnjujejo z znanjem sedanjega časa. Želijo, da bi jih spoznalo čim več ljudi in da bi poizkusili njihova vina. Zato se jim zdi pomembno sodelovanje z zadrugo Sloga Kranj, ker so z njimi dosegli nov krog ljudi. V zadovoljstvo jim je tudi, da je sodelovanje resnično dobro.

Anže Sever, namestnik vodje poslovalnice

KMETIJA HORVAT

Kmetija Horvatovih ali po domače Sabolovi je ena večjih poljedelsko živinorejskih kmetij v ravninskem delu Prekmurja. Nahaja se v vasi Trnje, ki spada v občino Črenšovci. Prebivalci v teh vaseh so se že pred leti večinoma preživljali s kmetovanjem. Tako tudi Dominik skupaj z ženo in dvoje otrok ter očetom in mamo nadaljuje tradicijo kmetovanja in piše zgodbo, ki se nadaljuje iz roda v rod. Horvatovi se zavedajo, da je znanje naložba v prihodnost. Za dobro kmetovanje pa nista dovolj samo njiva in traktor, kmet mora imeti tudi znanje, izkušnje in veselje do kmetovanja ter skrb za naravo. Tako se je že oče Janez izobraževal in zaključil kmetijsko šolo, znanje pa je iskal tudi mlad gospodar Dominik, ki je po izobrazbi dipl. inž. agr. ekonomike. Poklic kmeta je danes manj povezan s težaškim ročnim delom, saj se pri delu uporabljajo številni moderni strojni pripomočki, različne aplikacije za pametne telefone in digitalizacija, zato je pomen znanja še toliko večji.

PREHOJENA POT KMETIJE

Dominikov oče Janez je prevzel kmetijo od svojega očeta. Po drugi svetovni vojni prejšnjega stoletja so se kmetje na tem območju v glavnem ukvarjali z ekstenzivnim kmetijstvom. To pomeni, da je sleherna družina obdelovala zemljo in redila domače živali z namenom lastne samooskrbe oziroma v manjši meri prodaje tržnih viškov. V zadnjih tridesetih letih pa se soočamo s hitrim gospodarskim razvojem, ki je v ta del slovenske dežele prinesel velike spremembe na področju kmetijstva in nasploh življenja. To je pravi čas spoznal tudi Janez, ki je po končani srednji kmetijski šoli začel na polno s kmetovanjem, da bi njemu in naslednjim rodom zagotovil preživetje in dodaten razvoj kmetije. Še v času skupne države je bil aktiven član Aktiva podeželske mladine. Članstvo mu je pomagalo, da je prek kmečkih tekmovanj in strokovnih ekskurzij spoznaval dobre in slabe strani kmetijstva. Do leta 1996 je bila kmetija v glavnem usmerjena v rejo govejih pitancev.

Od tega leta naprej pa se kmetija razvija v smeri proizvodnje mleka in pitanja lastnih telet do končne teže. Po letu 2000 so prešli z vezane reje na prosto rejo. Kljub vsem težavam, ki so včasih bolj ali manj pestile kmetijstvo, so Horvatovi dopolnjevali in posodabljali kmetijsko mehanizacijo ter dokupovali zemljišča. Zaradi izobraževanja mladih, odpiranja delovnih mest v industriji in javnem sektorju ter v zadnjih letih pogostega odhoda mladih na delo čez mejo (v Avstrijo, Nemčijo, Švico) se sproščajo kmetijske površine za tiste, ki to gospodarsko panogo jemljejo kot poslovno priložnost, jo razvijajo in želijo v

prihodnje od nje tudi živeti. Taka sta bila tudi Janez in žena Lidija, ki sta vztrajala na kmetiji in sta danes ponosna na svoje tri otroke, od katerih je Dominik sedaj tudi mlad gospodar kmetije. Od leta 2004, ko je KGZ Sloga razširila svojo prisotnost tudi v ta del Slovenije in v Beltincih odprla kmetijsko tehnični center, se je začelo sodelovanje pomurskih kmetij s KGZ Sloga. Med njimi tudi kmetija Horvatovih. Od začetnega pomanjkanja zaupanja se je sodelovanje z leti poglobilo, kar je privedlo tudi do prodaje mleka KGZ Sloga. Mladi gospodar Dominik je s sodelovanjem zadovoljen. Vesel je, da so mu predstavniki KGZ Sloga vedno pripravljeni pomagati.

SEDANJOST NA KMETIJI

Mladi gospodar kmetije Dominik se je po uspešno končanem izobraževanju in poroki leta 2016 popolnoma posvetil kmetovanju. Glavno pomoč mu predstavljata oče in mama, po službi pa na pomoč priskoči tudi žena Urška. Največje veselje in voljo do kmetovanja pa predstavlja najmlajši rod, to sta sin in hčerka. Ob delovnih konicah jim na pomoč priskočita tudi brat in sestra, ki sta kljub odselitvi od doma še vedno tesno povezana s svojo domačo kmetijo. Na kmetiji trenutno redijo 58 krav lisaste in črno-bele pasme ter nekaj manj kot 100 glav goveje živine za pitanje do končne teže. Pri kravah je prost sistem reje z odgnojevanjem, pri pitancih pa sistem betonskih rešetk. Vsa gnojevka in gnoj se uporabita na kmetijskih površinah, ki so v lasti ali zakupu kmetije, in sicer v skladu z dobro kmetijsko prakso. Na kmetiji obdelujejo nekaj čez 100 ha kmetijskih površin, od tega 15 ha travnikov.

NAČRTI ZA NAPREJ

Na vprašanje o načrtih za v bodoče si mladi gospodar v prvi vrsti želi še dodatno modernizirati proizvodnjo. Če bodo dopuščale finance, bo to robotsko krmljenje seveda ob istočasnem povečevanju števila glav goveje živine. Na kmetiji pa so vedno še dodatni stroški, kot sta posodabljanje mehanizacije in dokupovanje kmetijskih površin, in sicer najprej tistih, ki jih kmetija že ima v zakupu. Cilj kmetije se je čim bolj specializirati v mlečni proizvodnji in to opravljati čim bolj popolno. Se pa mladi gospodar zaveda, da kljub velikim načrtom ne sme preko svojih zmožnosti in mora kmetijo razvijati postopoma. V kmetijstvu potrebujemo prizadevne mlade, ki so pripravljeni uresničiti svoje poslanstvo in podjetniške ideje. V KGZ Sloga smo veseli, da je Dominik eden izmed teh in da je član naše zadrage. Njemu in vsem njegovim želimo na poti kmetijstva vse najboljše, predvsem pa obilo zdravja in veselja pri delu.

Jože Horvat, svetovalec-pospeševalec prodaje

DAN KORUZE, JABLJE 2021

Voden ogled makroposkusov s 86 hibridi koruze na poskusnem polju rastlin Kmetijskega inštituta v Jabljah je potekal na sončno sredo v začetku septembra. Na kraju samem smo se pogovorili o letošnji pridelovalni sezoni v času rasti koruze (o vremenskih pogojih, boleznih, škodljivcih, plevelih v posevkih), o umestitvi koruze v kolobar in integriranem varstvu rastlin. Tokrat je bila predstavitev hibridov obogatena s Slogino predstavitevjo mehanizacije za obdelavo kmetijskih površin, posajenih s koruso. Obiskovalci so si ob zanimivi predstavitvi Sloginih strokovnjakov s področja prodaje kmetijske mehanizacije ogledali novosti pri samohodnem silažnem kombajnu John Deere 8500i, žitnem kombajnu John Deere W550, traktorja John Deere 6120 M in 6215 R ter novost v naši ponudbi – priključke za minimalno obdelavo tal podjetja ROL/EX.

PREDSTAVITEV KORUZNH HIBRIDOV V ŽABNICI

Kmetijsko-gozdarski zavod (KGZ) Kranj, kmetija Šifrer iz Žabnice in semenarske hiše, ki oskrbujemo kmetije s semenom koruze, smo tudi to sezono pripravili srečanje. Septembra smo zbrani na njivi kmetije Šifrer v Ledinah na Žabniškem polju v sicer bolj kislem vremenu pogledali letošnjo predstavitev hibridov koruze. Slogina terenska svetovalka Ana Šifrer je predstavila hibride Marton Genetics, prav tako so svoje hibride opisali ostali predstavniki semenarskih hiš (Semenarna Ljubljana, Agrosaat, Oseva in Pionner). Gospa Marija Kalan iz KGZ Kranj je spregovorila o pogojih pridelave koruze in koruznem hrošču ter vplivu toče na višino in kakovost pridelka, njen sodelavec gospod Franc Pavlin pa o mikotoksinih v koruzni silaži. Letošnje leto je bilo za pridelavo koruze povprečno. Koruzni hrošč ni povzročal hudih težav, kar Kalanova pripisuje predvsem dobrim tehnologijam pridelave, ker se korusa okopava, in temu, da se pri pridelavi koruze vse bolj upošteva vsaj dveletni kolobar. Na nekaterih njivah se je zaradi mokrega in hladnega maja pojavila koruzna plesen. Suh in precej vroč junij je vplival tudi na večji pojav koruzne bulave sneti.

Specialist za živinorejo na KGZ Kranj Franc Pavlin je spregovoril o plesnih, ki se pojavljajo pri preveč zreli koruzi oz. ob koncu dozorevanja. Ker tri tedne pred tem ni bilo dežja, ni hudih primerov plesni. Najpogostejša toksina iz rodu Fuzarium sta don in zearalenon. Ko korusa zori, se spodnji listi in ličje sušijo, pojavljati se začnejo rjave pege in pike in to so že plesni. Mikotoksin zearalenon je sicer bolj škodljiv od dona, saj zaradi hormonskega delovanja vpliva na plodnost krav, lahko se pojavijo vnetja maternice in celo izvirgavanja. Problematično je tudi, ker se mikotoksini razporedijo po silaži in tega pridelovalec niti ne ve. Če se pri kravah pojavijo omenjene težave, je priporočljivo

dati silažo v analizo, je svetoval Pavlin. Po zanimivem predavanju obeh strokovnjakov in ogledu hibridov je sodelavec zadruga Sloge iz oddelka kmetijske mehanizacije Gašper Knific predstavil in razložil prednosti delovanja stroja za minimalno obdelavo tal brez oranja. Kajti z začetkom julija smo pričeli s pospešeno prodajo in zastopstvom poljskega podjetja ROL/EX, ki pretežno izdeluje večino pomembnih strojev za mehansko neposredno obdelavo tal. Ob koncu je sledil še praktični prikaz delovanja tega stroja, priključenega na traktor John Deer, tako so obiskovalci lahko videli, kako je to videti na njivi.

*Alenka Drinovec,
svetovalka-pospeševalka prodaje*

DAN KORUZE, SLOVENSKA BISTRICA

V ponedeljek, 11. 10. 2021, se je vršil ogled hibridov in predstavitev le-teh na posestvu Viktorja Zafošnika v Spodnji Novi vasi pri Slovenski Bistrici. Ogledali smo si hibride na poskusnem polju, predstavljene so bile rastne razmere za leto 2021 in varstvo koruze v tekočem letu. Dotaknili smo se priprave terena za setev ozimnih žit in problematike poznega spravila koruze. Zaključili smo z ogledom njive in izpostavljenimi vprašanji. Kljub rastnim razmeram se nadejamo zadovoljivih rezultatov.

SEJEM NARAVA-ZDRAVJE

Konec oktobra se je v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču odvijal sejem Narava-zdravje, kjer smo se predstavili prvič. Zadruga Sloga se je poleg ostalih slovenskih zadrug predstavljala s stojnico na razstavišču v okviru Združne zveze Slovenije. Na odprtem delu sejmišča smo postavili kombi s Slogino potujočo trgovino s širokim naborom ponudbe Slogine špajze, ki zajema mesne, mlečne in pekavske izdelke. Posebno ponosno smo predstavili našo blagovno znamko Polonca, katero najdete v vseh bolj založenih trgovinah Tuš, Spar in Mercator širom Slovenije. Med lokalnimi pridelki in izdelki

Polonca je moč najti: krompir za različno uporabo priprave, čebulo, česen, različne vrste fižola in moke, koruzni zdrob, ajdovo in proseno kašo, pražene bučnice, kisel zelje in kisel repo. Sejem smo zapustili z zelo pozitivnimi občutki, kajti med obiskovalci smo naleteli na dober odziv,

všeč sta jim bila naša pestra ponudba in dejstvo, da se trudimo prodajati zares lokalno pridelano hrano naših kmetov.

*Alenka Drinovec,
svetovalka-pospeševalka prodaje*

DAN KORUZE, TURNIŠČE

Letošnje leto je bilo zahtevno za večino kultur. Prav tako se to odraža tudi na koruzi. Pričakujemo lahko nekoliko manjši pridelek, kot je bil lanski, vendar je na to vplivala tudi lokacija njive. Prijetno smo bili presenečeni, da so bili hibridi na lokaciji Ptuj, blizu čistilne naprave, v odličnem stanju. Njive so v lasti Šole za ekonomijo, turizem in kmetijstvo Turnišče. Zaradi visoke podtalnice so bili v dobri kondiciji in visoke rasti. Dan koruze je potekal v četrtek, 23. 9. 2021, ob prelepem sončnem vremenu. Svetovalca Kmetijskega zavoda Maribor, Timotej Horvat in Marjeta Miklavc, sta predstavila rastne razmere za koruso v letu 2021 in varstvo. Dotaknila sta se tudi priprave na setev ozimnih žit in smernic. Zatem pa smo si ogledali hibride raznih semenarskih hiš, ki so prisotne na našem tržišču. Prisotni so bili tudi hibridi Marton Genetics z zastopništvom Kmetijsko gozdarske zadruga Sloga. Nadejamo se dobrih rezultatov iz teh poskusov, kjer bodo po spravilu koruze posejani poskusi ozimnih žit.

Natalija Kotnik Gril, svetovalka-pospeševalka prodaje

SEJEM AGRA 2021

Obisk sejma Agra v Gornji Radgoni meseca avgusta smo kot razstavljalci kmetijske mehanizacije letošnje leto izpustili. Z veseljem smo sprejeli povabilo Združne zveze Slovenije, da se na sejmsko sredo predstavimo skupaj z ostalimi zadrugami. Hkrati smo s ponosom na častni prireditvi prejeli priznanje za 60 let delovanja zadruga. Po predlogu Kmetijsko gozdarske zadruga Sloga je Združna zveza Slovenije podelila nagrado našemu članu upravnega odbora Janezu Sajovicu za zgledno sodelovanje in pripadnost zadrugi. Sejmski dan smo čudovito popestrili s Slogino potujočo trgovino, pred katero smo degustacijsko prajžili krompir naše blagovne znamke Polonca, z dodatkom kranjske klobase. Nahranili in razveselili smo prenekateri lačen želodec ter dokazali, da rek o skopuških Gorenjcih ne velja.

HIBRIDNI SEMENSKA KORUZE MARTON GENETICS ZA LETO 2022

*Spoštovani pridelovalci koruze.
Pred nami je zima, čas, ko so naše njive večinoma
izpraznjene. Zemlja se je zaradi mraza spremenila v
velikanska pljuča, ki globoko vase zajemajo kisik, da ga bodo
čez leto previdno delila živim stvarjem.*

*Za nas kmetovalce pa je to čas snovanja novih idej in načrtov
za prihodnjo sezono, ko se odločamo o izbiri različnih kultur,
ki bodo zapolnile naše njive.
V KGZ Sloga vam že sedmo leto ponujamo poljščine
semenarske hiše Marton Genetics. Z zadovoljstvom
opazujemo vsakoletno povečanje površin, na katerih
uspevajo poljščine Marton Genetics. To nam je potrditev, da
je ta semenski material odlična izbira za vse pridelovalne
razmere.*

*Hibridi koruze za zrnje Marton Genetics so pridelovalce
prepričali s svojo nezahtevnostjo pridelave in visokimi
pridelki kakovostnega zrnja. Silažne hibride pa odlikujeta
izrazita olistanost (LEAFY SISTEM) in posledično visok
pridelek energetske bogate silaže.
Preglejte našo ponudbo in se prepričajte o kakovosti odličnih
hibridov Marton Genetics.*

*Več podrobnosti izveste pri naših terenskih svetovalcih, v
poslovalnicah, v novem katalogu in na spletni strani
www.sloga.si.*

Z medsebojnim zaupanjem in sodelovanjem ŽANJEMO USPEH.

**ZAUPAJTE
KAKOVOSTI!**

STROKOVNO SVETOVANJE

Prekmurje: Andrej Serdt (051 377 722), Jože Horvat (051 646 856)
Štajerska: Natalija Kotnik Gril (051 336 122)
Gorenjska, Dolenjska in osrednja Slovenija: Alenka Drinovec (030 211 450)
Ana Šifrer (030 211 451)
Spela Jelenc Roblek (041 686 791)

FAO 300

Margitta

Tip zrnja: **ZOBANKA**
Namen pridelave: **ZRNJE**
Setvena norma: **70.000–80.000 zrn/ha**

PUSTITE SE PRESENETITI

FAO 380

Olek

Tip zrnja: **ZOBANKA**
Namen pridelave: **ZRNJE**
Setvena norma: **65.000–75.000 zrn/ha**

HIBRID PRIHODNOSTI

JARA ŽITA

PRESEVNA PŠENICA

Kikelet

Presevna pšenica s hitrim
mladostnim razvojem in
odpornostjo na nizke temperature.

JARA ŽITA

DVOREDNI JARI JEČMEN

Conchita

Odlično prenaša nizke temperature
ter stresne situacije.

FAO 410

Somodor

Tip zrnja: **ZOBANKA**
Namen pridelave: **ZRNJE**
Setvena norma: **70.000–80.000 zrn/ha**

VISOKO DONOSEN HIBRID NOVEJŠE GENERACIJE

FAO 330

Ivola

Tip zrnja: **ZOBANKA**
Namen pridelave: **ZRNJE, SILAŽA**
Setvena norma: **70.000–85.000 zrn/ha**

KOMBINIRAN HIBRID

Za slovenske
pridelovalne
razmere:
FAO 430–460

FAO 460

Lactosil

Tip zrnja: **ZOBANKA**
Namen pridelave: **SILAŽA, BIOPLIN**
Setvena norma: **75.000–80.000 zrn/h**

ZELO PRILAGODLJIV SILAŽNI HIBRID

Za slovenske
pridelovalne
razmere:
FAO 460–490

FAO 490

Classil

Tip zrnja: **ZOBANKA**
Namen pridelave: **SILAŽA, BIOPLIN**
Setvena norma: **70.000–80.000 zrn/ha**

ZADOVOLJSTVO ZAGOTOVLJENO

IZZIVI V POLJEDELSTVU

V svetu se kmetijstvo sooča z velikimi problemi. Pridelava hrane se povečuje, stroški proizvodnje naraščajo, razkorak do prodajnih cen pa je vedno večji. V zadnjem času po vsem svetu poročajo o rasti cen, kjer kmetijstvo ni nobena izjema. Spreminjajo se cene repromateriala kot tudi cene kmetijskih pridelkov. Sprašujem se, ali bomo priča novemu inflacijskemu cirkusu, ki se ga nekoliko starejši spomnimo še iz časov bivše skupne države. Cene dušičnih gnojil rastejo iz tedna v teden, in to že na začetku prodajne sezone. Panika zajema tako kmete kot proizvajalce. Po izjavah nekaterih največjih proizvajalcev mineralnih gnojil so težave tudi v ceni in dostavi plina, ki predstavlja osnovni energent pri proizvodnji mineralnih gnojil. Problem so tudi vse večji stroški prevoza, ki cenovno vrednost mnogih proizvodov, s katerimi se trguje na svetovnem tržišču, dražijo. Povečane cene semen, zaščitnih sredstev, mineralnih gnojil, pogonskih goriv so bile v tej sezoni vsaj nekoliko kompenzirane z višjimi odkupnimi cenami žitaric. Poljedelci od proizvodnje ne odstopajo, je pa pričakovati manjšo porabo mineralnih gnojil in ostalih inputov, ki pa lahko vplivajo na proizvodnjo manjših in manj kakovostnih pridelkov.

IN KAKO NAPREJ?

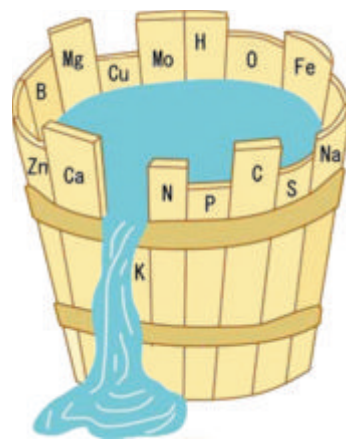
Ker visokih donosov ni pričakovati brez gnojenja in ostalega vlaganja, bo potreba po premišljenem in strokovnem pridelovanju pridobivala na pomenu. Pri pridobivanju neposrednih plačil za kmetijsko proizvodnjo je v okviru kmetijsko-okoljskega programa vključen tudi pogoj o opravljeni analizi tal in na podlagi le-te izdelan petletni gnojilni načrt, ki mora izhajati iz petletnega predvidenega kolobarja. Vnos hranil glede na dejansko založenost in potrebe rastlin tako postaja prvi korak do pravilnega in premišljenega gnojenja. Tlom je treba vračati s pridelki odvzeta glavna hranila (dušik, fosfor in kalij) do optimalne založenosti. V težnji za cenejšim in istočasno pravilnim

gnojenjem je treba z enostranskim gnojenjem prenehati in upoštevati gnojilni načrt.

ANALIZA TAL

Koliko hranil vsebujejo tla, nam lahko pove samo analiza zemlje. Jeseni, po pravilu pridelka, je pravi čas, da jo naredimo. Vsak kmet mora vedeti, s koliko hranili razpolaga v tleh, da bo vedel, kako gnojiti. Glavna rastlinska gnojila so: dušik, fosfor in kalij ter kalcij, magnezij in žveplo. Teh hranil potrebujejo rastline sorazmerno veliko in jih moramo večinoma dodajati. Mikrohranila so tista, ki jih potrebujejo rastline le v zelo majhnih količinah. Za optimalno rast rastlin pa so potrebna vsa hranila, kajti pridelek

določa tisto hranilo, ki ga zmanjka najprej (t. i. Liebigov zakon).

Slika 1: Liebigov zakon

Pomembno je, da se jemanja vzorca zemlje lotimo pravilno, to pomeni, da vzamemo vzorec enakomerno po celotni površini njive in enakomerno tudi v globino. Za jemanje vzorcev je najbolj priročna sonda, s katero jemljemo vzorce do globine oranja nekje 25 cm in iz nje iztresemo odvzet vzorec zemlje v večjo posodo. Če nimamo sonde, se lahko poslužimo tudi lopate za prekopavanje. Odvzeto zemljo v vedru zdrobimo in dobro premešamo ter približno 1 kg damo v vrečko, opremimo z našimi podatki in dostavimo v laboratorij. Cilj je, da dobite pravi podatek o vsebnosti hranil v vašem vzorcu, zato si res vzemite čas in odvzemite vzorec pravilno. Rezultatov analize in izdelanih gnojilnih načrtov ne imejmo samo kot nujno zlo za doseganje neposrednih plačil, ampak jih tudi izkoristimo za doseganje boljših ekonomičnih rezultatov v poljedelski proizvodnji. V osnovi se z analizo določa vsebnost fosforja, kalija in humusa ter pH ali reakcijo tal, ki pove, ali v tleh prevladujejo kisline ali baze. Laboratoriji nam večinoma označijo rezultate s črkami, in sicer od A, ki predstavlja slabo založenost, do D, ki predstavlja ekstremno založenost. Srednja črka C predstavlja tisto založenost tal s posameznim hranilom, ki bi si jo želeli. Enak rezultat v analizi tal še ne pomeni vedno iste količine za rastline dostopnega hranila niti ne enakega delovanja. Pri gnojenju je treba upoštevati različne lastnosti tal, vreme in sposobnost posameznih vrst rastlin za boljše ali slabše sprejemanje hranil.

V optimalnih razmerah lahko priporočena količina posameznega hranila zagotavlja zadostno prehrano rastlin, medtem ko na zbitih, težkih in slabo strukturnih tleh tudi potrojene količine priporočenih hranil ne zagotavljajo zadostne prehrane posameznega posevka. V takih primerih je cilj izboljšati tiste lastnosti tal, ki ovirajo boljšo rodovitnost. Dober izkoristek z gnojili dodanih hranil dosežemo, če je v tleh dovolj zraka in za rastline razpoložljive vode, torej dober vodno-zračni režim. To pa je pogoj za močno in trajno mikrobiološko aktivnost tal. Dobro mikrobiološko stanje v tleh ima za posledico sprostitve težje dostopnih hranil v lažje dostopne. Obenem pa omogoča dobro strukturo tal, za katero je potrebno v tleh zadosti organske snovi, na kateri živijo in s katero se hranijo drobnoživke.

ORGANSKA SNOV V TLEH

Za rodovitnost pridelovalne zemlje je izrednega pomena vsebnost organske

snovi v njej, saj brez nje ni življenja. Odvisna je od načina gnojenja, sistema obdelave in tehnoloških postopkov. Organska snov ni humus, ampak so vsa živa bitja, ki so odmrli, bodisi rastline (vnašamo jih z zelenim gnojenjem, ostanki rastlin po spravilu pridelka, podoravanjem posevkov, s kompostom ali hlevskim gnojem) ali živali (tiste, ki so poginule v tleh). Vsa ta snov v tleh razpade v humus, ki mineralizira in razpada naprej do rastlinam dostopnih hranil. Zato je treba organsko snov v zemljo vedno dodajati. Enako kakor pri vsebnosti hranil v tleh je preveč organske snovi v tleh lahko vzrok za gnitje rastlin. V kmetijskih tleh je vsebnost organske snovi zaradi iznosa pridelka in rastlinskih ostankov nekoliko nižja v primerjavi z naravnimi tlemi. Zaradi tega ter velikega pomena in ugodnega vpliva, ki ga ima organska snov na življenje v tleh, mikrobiološko aktivnost tal, strukturo tal in zračno-vodni režim v tleh, je nujno potrebno, da organsko snov v kmetijskih tleh ohranjamo in obnovljamo. V splošnem je priporočljivo, da vrednost organske snovi v tleh ne pade pod 2 %.

REAKCIJA TAL (pH)

Vse rastline za dobro rast in razvoj potrebujejo primerna tla in dostopna hranila. Med hranila, ki jih rastline v veliki količini odvajajo iz tal, je tudi kalcij (Ca). Z odvzemom kalcija pa se kislost tal spreminja. Kislost, nevtralnost in bazičnost označujemo s številko in oznako pH (slika 2). Tla s pH 6,8 do 7,2 so nevtralna, niso kislila ne alkalna. Pri vrednosti pH nad 7 so nekatera hranila rastlinam zelo slabo dostopna, kljub temu da nam analiza kaže, da jih je v tleh dovolj. To je posebej značilno za fosfor in bor, zmanjša se tudi dostopnost kalija in bakra, podobno pa velja za

Alkalnost (bazičnost) ali kislost tal glede na pH vrednost	
alkalna (bazična)	> 7,2
nevtralna	6,8 - 7,2
zmerno kislila	5,6 - 6,7
izredno kislila	4,5 - 5,5
močno kislila	< 4,5

Slika 2: Označevanje tal po pH

dostopnost hranil pri nizkih vrednostih pH. V primeru nizkega pH sledi ukrep apnenja. Dodajanje apnenih gnojil (vedno glede na analizo tal) na težjih tleh izboljšuje strukturo tal in večja zračnost tal, na lažjih tleh pa v kombinaciji z organskimi gnojili večja kapaciteta tal za vlogo. Hitro topnih apnenih gnojil zaradi vezanja dušika ne uporabljamo hkrati z organskimi gnojili.

ŠE NEKAJ SPLOŠNIH NASVETOV

- Setev ozimnih žit je za nami. Pridelovalci, ne pozabite na pravočasno zaščito teh posevkov pred pleveli, ki so močen konkurent in nam lahko potrošijo velike količine sedaj ne poceni gnojil, jemljejo prostor gojenim rastlinam in v končni fazi zmanjšujejo kakovost in količino pridelka.
- Poslužujte se mikrobioloških gnojil, ki izboljšajo zračno-vodni režim v tleh in omogočajo boljšo izkoriščenost rastlinskih hranil (Biofor active, Bioplug).
- Smo v času klimatskih sprememb, ki se ne bodo prilagajale nam, ampak se bomo morali mi njim. Prilagodite kolobarje glede na fizikalne lastnosti tal (ozimine na lažja peščena tla, jarine na težja ilovnata tla) in storite vse, da bodo posevki čim lažje prenašali stresne pogoje.
- Upoštevajmo nasvete ponudnikov semenskega materiala: priporočene gostote setve, globine setve, čas setve, izbor sort, hibridov itd.
- Na področju gnojenja upoštevajmo vsa strokovna dognanja, ne gnojiti na pamet, držati se je treba smernic gnojilnih načrtov, v katerih so upoštevani rezultati analize naših tal.

Slika 3: Primer jemanja vzorcev tal

Viri:
Leštan, D., 2001. Organska snov tal. Studijsko gradivo. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo
Leskovšek M. Gnojila in gnojenje. 1988, ČZP Kmečki glas
Mihelič R. s skupino avtorjev, Smernice za strokovno utemeljeno gnojenje, MKGP 2010

Jože Horvat,
svetovalec-pospeševalec prodaje

Z APNENJEM TAL IZBOLJŠAMO RODOVITNOST IN DOSTOPNOST RASTLINSKIH HRANIL V TLEH

Apnenje tal oz. gnojenje tal z apnenimi gnojili izboljšuje strukturo tal in znižuje kislost tal, kar je pomembno pri sproščanju fosforja in še nekaterih drugih rastlinskih hranil iz tal. Večina kulturnih rastlin najbolje uspeva v nevtralni do rahlo kisli reakciji tal, tj. pH 6 do 7. Pri pH-vrednosti tal pod 5,5 kljub gnojenju količine pridelkov ne naraščajo več, ker kislaka reakcija tal omeji sprejem nekaterih rastlinskih hranil.

VZROKI ZA ZAKISOVANJE TAL

Vzrokov za zakisovanje tal je več, med najpogostejše se uvršča mineralna gnojila, dež, izpiranje kalcija in magnezija iz tal ter strukturno slaba in zbita tla. Gnojila, ki v tleh delujejo kislota, so zlasti dušikova gnojila, ki vsebujejo dušik v amonijski in amidni obliki. Stabilizirane amonijske oblike dušika običajno vsebujejo dušikova gnojila s počasnim sproščanjem dušika. Kislo v tleh delujejo tudi UREA in gnojila, ki vsebujejo žveplo, in so eden od pomembnejših vzrokov za slabšanje pH-vrednosti tal, ki naj bi znašala od 5,6 do 6,7.

S KEMIČNO ANALIZO TAL SE DOLOČI POTREBO PO APNENJU

Podatki kemijskih analiz tal, ki so nam dostopni, kažejo na to, da so njivska tla, ki se jih redno gnoji z mineralnimi gnojili, na našem območju zmerno kisle do kisle reakcije. Tla, ki se jih redno gnoji z mineralnimi gnojili,

vsebujejo običajno več kot dovolj fosforja, kalija je nekoliko manj, vendar še dovolj za rast kmetijskih rastlin, ki se jih na tem območju prideluje. Analize tal, ki so bile opravljene na travnikih, pa kažejo, da večinoma travniki niso prekisli, so pa zelo siromašni s fosforjem in srednje dobro založeni s kalijem.

VPLIV APNENJA NA IZBOLJŠANJE NARAVNE RODOVITNOSTI TAL

V zadnjem obdobju, ko se mineralna gnojila zelo dražijo, so podatki kemičnih analiz tal na kmetijah dobrodošli, saj se na podlagi le-teh lahko načrtuje gnojenje na kmetiji. Že z dvigom pH-vrednosti tal se izboljša sproščanje fosforja in dušika iz organske snovi, ki je v tleh. Iz organske snovi se sprošča dušik s pomočjo nitrifikacijskih bakterij, ki lahko dobro delajo in živijo v tleh, če so tla skoraj nevtralne reakcije, tj. pH 6,8 do 7,0. Za dobro delovanje nitrifikacijskih bakterij v tleh je potrebna tudi

toplota, bakterije so najbolj aktivne pri temperaturi tal 15–25 °C. Doprinos dušika tlom omogočajo tudi stročnice, ki s pomočjo bakterij iz rodu *Rhizobium*, ki živijo na koreninah stročnic, črpajo dušik iz zraka. Za dobro delovanje teh bakterij je treba zagotoviti pH-vrednost tal vsaj od pH 6,0 do 7,0. Dušik, ki ga bakterije doprinešajo tlom, ostane v tleh na razpolago naslednjim kulturam, zato so odmerki gnojil lahko manjši. Največ dušika iz zraka lahko vežejo detelje (ocena cca 60 do 300 kg/ha letno). Približno polovica tega dušika se uporabi za rast detelj, ostali dušik ostane vezan na organsko snov v tleh.

MATERIALI ZA APNENJE TAL IN ČAS APNENJA

Za apnenje zmerno kislit tal se običajno uporablja naravni apnenec, ki je cenovno ugoden. Naravni apnenci se v tleh počasi

raztapljajo, zato je učinek apnenja dolgotrajnejši. Tla lahko apnimo tudi z žganim apnom. Za žgano apno je značilno, da se v tleh hitro poveže s talnimi delci, zato je učinek razkisovala tal le kratkotrajen. Uporaba žganega apna pride v poštev le, kadar je pH-vrednost tal nižja od 4,5, zato, da se pH tal dvigne toliko, da rast rastlin ni več ogrožena. V

nadaljevanju apnenja do optimalne pH-vrednosti tal je bolj priporočljivo uporabljati naravne apnence. Za apnenje kmetijskih površin se na tržišču dobi tudi apnence iz morskih alg, ki delujejo hitro in zelo dobro, je pa strošek apnenja višji zaradi cene teh proizvodov.

Apnenje kmetijskih zemljišč se izvaja izven rastne sezone pozimi ali pa po strniščih. Pri raztrosu naravnega apnenca je zelo pomembno, da so tla suha, da se pri razvozu dodatno ne uničuje struktura tal zaradi težkega tovora. Pri apnenju tal z žganim apnom je pomembno, da apno ne prihaja v stik z gnojili, ki vsebujejo dušik, da se učinkovanje dušika v gnojilih ne izniči. Apnena gnojila je priporočljivo uporabiti vsaj šest tednov pred načrtovanim gnojenjem. Če bodo razmere za raztros apnenih gnojil pozimi ugodne, je sedaj še čas, da se pobere nekaj vzorcev tal za kemično analizo, na podlagi katere vam bomo lahko izdelali načrt apnenja in načrt gnojenja vaših njiv in travnikov. Več informacij o vzorčenju tal na vaši kmetiji lahko dobite v kmetijsko-svetovalni službi.

Več informacij o apnenih gnojilih, ki so na razpolago, lahko pridobite tudi v poslovalnicah KGZ Sloga, kjer apnena gnojila lahko naročite in se dogovorite za uporabo trosilnika za trošenje apnencev.

*Marija Kalan, KGZS – Zavod KR
Oddelek za kmetijsko svetovanje*

URESNIČUJEMO AMBICIJE TRAJNOSTNEGA RAZVOJA SKOZI PORTFELJ NAŠIH PROIZVODOV IN REŠITEV*

* več si preberite na naši spletni strani www.haberkorn.si

IZOGIBANJE EMISIJAM

ZMANJŠANJE EMISIJ

URAVNOTEŽENJE EMISIJ

Haberkorn d.o.o., PE Ljubljana (oddelek maziva),
Letališka cesta 29, SI-1000 Ljubljana,
T 01/586 37 80, maziva@haberkorn.si

shop.haberkorn.si

Shell Lubricants
Macro Distributor

HABERKORN

Znaki okužbe s krompirjevo plesnijo na listih krompirja

Znaki okužbe z bakterijo gnitja na njivi, znak počrnelo steblo rastline

PASTI SAJENJA DOMAČEGA PRIDELKA KROMPIRJA

Za pridelavo jedilnega krompirja lahko rečemo, da je kar zahtevna, tako tehnološko kot tudi ekonomsko. Kljub slabi samooskrbi z jedilnim krompirjem v zadnjih letih, le 45–60 % v letu 2020 (SURs, 2021), je trg jedilnega krompirja še vedno preslabo organiziran in podvržen negotovosti in problemom s prodajo. Prav zaradi tega se pridelava ne povečuje in se jedilni krompir raje uvaža, kot da bi povečevali lastno pridelavo. Uvožen krompir je postal pri naših trgovcih merilo za kakovost domačega pridelka, kar je žalostno. Še vedno veliko število manjših pridelovalcev krompirja z neizenačeno kakovostjo krompirja, neprimerno za police supermarketov, je verjetno glavni razlog, da se pridelava ne približuje samooskrbi in se ne povečuje. Zelo majhni in redki predelovalni obrati za krompir z zelo majhnim odvzemom pa v danih razmerah ne morejo predelati viškov jedilnega krompirja, ki se lahko pojavijo kot v pretekli pridelovalni sezoni 2020/21. Zaradi prevelike vsebnosti vode v krompirjevem gomolju (v povprečju okrog 80 %) krompirja ne moremo dalj časa skladiščiti, razen v predelani obliki, kot so izdelki: pomfrit, pire, moka, čips, škrob ...

SEMENSKI KROMPIR JE STROŠEK

Vsi pridelovalci jedilnega krompirja se zavedamo, da je potreben finančni vložek za nakup semena, gnojil, sredstev za varstvo rastlin, mehanizacije in še posebno ustreznih skladiščnih prostorov, ki jih v Sloveniji zelo primanjkuje. Semenski krompir predstavlja v pridelavi jedilnega krompirja v zadnjih šestih letih po podatkih Kmetijskega inštituta kar 49–58 % variabilnih stroškov (seme, gnojila, FFS, vreče, elektrika, gorivo in mazivo) oziroma 26–32 % vseh stroškov, če upoštevamo pridelek jedilnega krompirja 40 t/ha (kalkulacije, Kmetijski inštitut Slovenije 2021). Strošek semenskega krompirja pri pridelavi jedilnega krompirja je precej višji kot pri ostalih poljščinah. Pri žitih se za primerjavo po naši oceni giblje le med 18 in 20 %. Razmeroma visok strošek semenskega krompirja pa predstavlja s sajenjem domačega pridelka

odpadnega drobnega krompirja za pridelovalce priložnost varčevanja vhodnih stroškov. Varčevanje je prisotno še posebno v letih, ko so prodajne cene jedilnega krompirja nizke in ne omogočajo pridelovalcem dostojnega zaslužka. Ne odločajo se za investiranje v nakup semenskega krompirja za prihodnje leto, ki je certificiran pod uradnim nadzorom inšpekcije in praviloma neoporečen in zdrav. Zdrav semenski krompir je poleg dobrih neokuženih njivskih površin in vode osnova za pridelek zdravega jedilnega krompirja.

S SAJENJEM DOMAČEGA PRIDELKA POSADIMO BOLEZNI

Problemi s kakovostjo pridelka jedilnega krompirja praviloma izvirajo iz okužb posajenega krompirja z glivičnimi, virusnimi in bakterijskimi boleznimi. V zadnjih letih so

največji izziv za pridelovalce gotovo bakterijske bolezni, ki so bile pripeljane v Slovenijo z uvoženim semenom. Problemi se vse bolj kažejo tudi iz okužb z bakteriozami lokalnega izvora iz tal, ki so posledica vnosa in prenosa bolezni iz preteklih let. Bakterijske bolezni gnitja zagotovo delajo največjo škodo pridelovalcem zadnjih let. Nimamo pa na voljo sredstev za varstvo – antibiotikov, ki so v pridelavi rastlin prepovedani. Problem se še povečuje, ker bakterije ostajajo v tleh in se prenašajo na druge gostitelje in rastline v kolobarju ter na nasade krompirja, ki si prepogosto sledijo v kolobarju. V preteklosti smo bili enotni, da bakterije ne preživijo več let v naših tleh in podnebnih razmerah, temveč da v nekaj letih propadejo, ker imamo poleti previsoke temperature. Danes pa vemo, da so se določene vrste bakterij tako prilagodile, da več let preživijo v naših tleh in so sposobne

okužbe krompirjevih rastlin tudi po več letih premora na isti površini. Marsikateri profesionalen pridelovalec krompirja v Sloveniji (največ na Gorenjskem) ima že izkušnjo »nakupa« bakterijske bolezni v krompirju. V zadnjih desetih letih je na naš trg redno prihajal, posebno iz Nemčije, zelo poceni semenski krompir pri nas preizkušenih in manj preizkušenih sort, ki ni bil certificiran (kljub etiketam na pakiranju big bag) in praviloma okužen z bakteriozami. Pridelovalci so si poleg ugodnega nakupa semena dvomljive kakovosti pripeljali iz uvoza bakterijske bolezni na svoje njivske površine, ki se jih še nekaj časa ne bodo znebili. Večina tako »ugodnih nakupov« ne prakticira več, ker so ugotovili, da tudi tujci pošiljajo na naš trg po cenah, nižjih od tržnih, neakovostno in pogosto okuženo seme, ki ga ne morejo prodati na svojem lokalnem trgu. V takšnih primerih obljube o brezplačni dobavi semena in vračilu denarja za kupljene »bolezni« nimajo dolgoročno pravega učinka za pridelovalce krompirja, ker so njihove njivske površine lahko dolgoročno okužene z agresivnimi soji bakterij. Bakterijske bolezni gnitja so grožnja pridelavi semenskega in jedilnega krompirja tudi v prihodnje, saj zanje poleg zdravega izvornega semena dovolj širokega kolobarja brez gostiteljskih rastlin z vključenimi dosevkami za »razkuževanje« tal nimamo drugih ustreznih kratkoročnih in učinkovitih rešitev. Spremembe klime, višanje temperatur in ekstremno vreme z intenzivnimi padavinami so samo dejavniki pospeševanja širjenja bolezni in večanja gospodarskih škod v pridelavi krompirja. Tako higiena njiv in sajenje izključno zdravega semena predstavlja edino možno rešitev za prihodnost.

Problem virusnih bolezni je pridelovalcem krompirja poznan že dalj časa. Najbolj se spomnimo »propada« stare slovenske sorte Igor, ki je bila izredno občutljiva na nekrotičen različek krompirjevega virusa Y^{NTN}. Sortam krompirja, ki so občutljive na virusne bolezni, se pridelek precej zmanjša že v prvem letu, ko gre za t. i. primarne okužbe. Sajenje okuženega pridelka jedilnega krompirja z virusi pa zmanjša pridelek jedilnega krompirja še intenzivneje v naslednjem letu s sekundarnimi okužbami in pušča negativne posledice na kakovosti pridelka. Ob prisotnosti nekroz na pridelanih gomoljih zaradi okužbe z virusom pridelamo neustrezno jedilno kakovost. Določene starejše in tudi novejšje tuje sorte, ki so občutljive na virus Y in na ostale krompirjeve viruse (zvižanje listov, mozaiki, krompirjev virus S, M, mop top ...), so zato zelo neprimerne za ponovno sajenje. Problem se poveča še posredno, ker so okuženi nasadi vir okužb za zdrave nasade v bližnji in širši okolici. Listne uši so prenašalci (vektorji) za virusne bolezni krompirja, saj s svojim letanjem z

okuženih na zdrave nasade skrbijo za prenos bolezni s sesanjem rastlin. Pomeni, da s sajenjem domačega okuženega pridelka z virusi lahko delamo škodo tudi nasadom iz zdravega certificiranega semena.

Problem glivičnih bolezni v pridelavi krompirja se zdi še najbolj obvladljiv, saj ga poznamo najdalj in imamo z zatiranjem in izbiro fungicidov precej izkušenj. Z ustreznimi fungicidi, njihovo menjavo in s pogostim škropljenjem smo tudi v precej deževnem vremenu sposobni zaščititi nasade krompirja. Proti krompirjevi plesni in ostalim nevarnim glivičnim boleznim (beli nogi, črni listni pegavosti, suhi trohnobi ...) imamo na trgu na voljo precej učinkovitih pripravkov. Problem v praksi se pojavi, ker ne sledimo priporočilom prognostične službe za bolezni o preventivni uporabi in s kurativnimi ukrepi zaščite nismo več uspešni. Marsikdo si pridelava svoj krompir za sajenje in kupi le nekaj sto kilogramov certificiranega semena. Z ukrepom zgodnjega uničenja cime, ki je nujen za preprečevanje prenosa virusnih bolezni, praviloma pridelovalci ne rešijo okužb z bakterijami, ki so prisotne v nasadu, in še manj okužb z glivičnimi boleznimi. Najpogostejše prihaja do okužb s krompirjevo plesnijo, črno listno pegavostjo, z belo nogo in s suho trohnobo. Ker se gomolji, okuženi s krompirjevo plesnijo, lahko razmeroma dobro skladiščijo in vsi ne zginejo, pridelovalci lastnega semena posadijo plesen na svoje njive. V letu sajenja se soočijo s primarno okužbo s plesnijo, ki jo je nemogoče ustaviti ob ugodnih razmerah za razvoj bolezni. Pridelan jedilni krompir je ponovno okužen in gnije najprej na njivi in kasneje v skladišču. Pri okužbah s črno listno pegavostjo določene sorte kažejo znake okužbe v obliki suhe trohnobe in vdrtih suhih peg na gomoljih v skladišču. Sajenje gomoljev, okuženih z belo nogo, je zelo neprimerno za pridelavo jedilnega krompirja, ker prav tako zelo zmanjša pridelek in zelo poslabša kakovost in obliko pridelanih gomoljev. Kljub možnosti uporabe fungicidov za zaščito so okuženi gomolji z belo nogo neprimerni za sajenje. Učinkovito prebiranje gomoljev pred sajenjem je praktično nemogoče. Do okužb z belo nogo pride tako iz semena kot iz tal, kjer je gliva prisotna praktično povsod v tleh. Hladno in mokro vreme po sajenju je idealen pogoj za okužbe kalečih gomoljev in kasnejše venenje stebel ter deformacije novega pridelka gomoljev zaradi bele noge.

Suha trohnoba na gomoljih krompirja, posledica okužbe z glivo Fusarium sp.

Četrta zelo pogosta glivična bolezen na krompirju je suha trohnoba krompirja, ki jo povzročajo glive iz rodu Fusarium sp. Sorte so različno občutljive na omenjeno glivo, okužbe pa so odvisne tudi od vrste tal, kjer rastejo, ter načina izkopa in poškodb ob izkopu. Okuženi gomolji so neprimerni za sajenje, saj zaradi suhe gnilobe propadejo deloma že v skladišču ali kasneje po sajenju na njivi. Rezultat sajenja okuženih gomoljev s suho trohnobo je prenos okužbe v njivska tla in prazna mesta v nasadu, ki imajo za posledico zelo zmanjšan pridelek jedilnega krompirja.

ZAKLJUČEK

Res je, da semenski krompir pri pridelavi poznega jedilnega krompirja predstavlja stroškovno kar eno tretjino neposrednih stroškov pri srednji intenzivnosti. Zato se pridelovalci pogosto ob slabi prodaji jedilnega krompirja odločijo za varčevanje pri nakupu kakovostnega semena. Odločitev je kratkoročno prihranek, vendar dolgoročno prinaša najprej izgubo pridelka in poslabšano kakovost jedilnega krompirja ter dolgotrajno gospodarsko škodo na kmetijah. V tekoči pridelovalni sezoni in dolgoročno se na njivah lahko pojavi še nešteto problemov zaradi posajenih okuženih gomoljev z različnimi glivičnimi, virusnimi in bakterijskimi boleznimi gnitja. Kljub nakupu zdravega semena v naslednjih letih pa ostane na njivah, primernih za sajenje krompirja, nepopravljiva škoda z boleznimi, ki lahko več let ali za vedno zmanjšujejo količino in kakovost pridelka jedilnega krompirja. Prihranek pri sajenju domačega pridelka lahko pomeni večletno gospodarsko škodo in izpad prihodka tudi v letih z dobro ceno pridelka jedilnega krompirja.

mag. Jože Mohar, RWA Slovenija - Agrossat

BOLEZNI ŽIT IN NJIHOVO ZATIRANJE

Žita spadajo med najpomembnejše poljščine. Samo z ozimno pšenico je v Evropi posajeno okrog 25 milijonov hektarjev površin. Tako je bilo v Evropi v letu 2019 pridelano okrog 132 milijonov ton pšenice in pire, 56 milijonov ton ječmena in 7 milijonov ton ovsa. V Sloveniji pšenica pokriva dobrih 26.000 ha, ječmen 21.000 ha, tritikala 5800 ha, oves 1200 ha in pira 400 ha. Ker lahko bolezni močno vplivajo na donos, je pomembno, da temu namenimo posebno pozornost.

BOLEZNI ŽIT

Fuzarioze klasa (*Fusarium graminearum*, *F. culmorum*, *F. avenaceum* ...) močno vplivajo na količino in kakovost pridelanih žit. Glive fuzarioz tvorijo mikotoksine, ki so škodljivi za ljudi in živali. Do okužbe klasa pride od začetka klasenja do konca cvetenja.

Pšenična rja (*Puccinia triticina*) napada liste pšenice. Ob napadu se pojavljajo rjavkasto oranžne prašnate proge. Optimalni pogoji za kalitev spor so 20–25 °C in visoka zračna vlaga.

Rumena rja (*Puccinia striiformis*) se kaže v obliki majhnih oranžno-rumenih skupkov spor, ki se podaljšujejo in združujejo v nekaj vzporednih vrst na listni ploskvi. Za razvoj potrebuje nižje temperature kot druge rje. **Pšenična listna pegavost** (*Septoria tritici*) se najprej pojavi med žilami spodnjih listov v obliki majhnih svetlozelenih do rumenih peg, še posebej, če so listi v stiku s tlemi. Pege se zelo hitro povečujejo, barva prehaja iz rumenorjave v rdečerjavo. Končno dobijo stare pege izrazito pepelnato sredino s številnimi črnimi točkami.

Pri rjavenju pšeničnih plev (*Phaeosphaeria nodorum*) na listih opazimo svetlo rjave pege, ki so navadno obkrožene z rjavim robom. Gliva okuži tudi plevce. Na zgornji tretjini plev se dva do tri tedne po klasenju pojavijo majhne sivkaste ali rjavkaste pegice. Le-te se povečujejo in postanejo čokoladno rjave barve. Kasneje se barva sredine pege spremeni v sivo.

Žitna pepelovka (*Blumeria graminis*) najprej okuži bazalne dele listov in stebila, ki so blizu tal ali se nanje naslanjajo. Na površju zelenih delov opazimo sprva majhne belkaste pajčevinaste lise. Te se

pozneje zgostijo v belkaste do svetlo sive kosmiče micelija. Kosmiči se med seboj združujejo, barva preide v rjavo-sivo. Rastline so videti, kot da bi jih posuli s pepelom. Gliva se širi od spodaj navzgor in ob ugodnih razmerah okuži tudi plevce. **Ječmenova mrežasta pegavost** (*Pyrenophora teres*) se kaže v obliki temno rjavih podolgovatih peg, ki se sčasoma povežejo s temnimi črtami (obrisi) na površini lista in tako dajejo videz mreže. Ob močnejših okužbah listni robovi porumenijo. Ječmenova mrežasta pegavost se lahko pojavi zelo zgodaj spomladi. **Listna pegavost pšenice** (*Mycosphaerella graminicola*) okuži predvsem pleve in listno nožnico, simptome bolezni pa lahko najdemo tudi na stebelu, klasu in ovojnici zrna. Najprimernejše razmere za širjenje bolezni so pogosti deževni dnevi in hladno vreme. Listna pegavost pšenice močnejše okužuje slabše posevke, saj se najbolj razširi, ko so klimatski pogoji neprimerni za rast in razvoj pšenice.

Pri ječmenovem listnem ožigu (*Rhynchosporium secalis*) se okuženo listno tkivo nekoliko zmehta, znaki okužbe dajejo videz vodenih peg, ki se postopno sušijo in preidejo v 0,5–1,5 cm dolge belkasto-sive, temno rjavo obrobljene pege. Razvija se pri nižjih temperaturah (do 15 °C), listje pa mora biti mokro več kot dva dni. **Ječmenova ramularijska pegavost** (*Ramularia collo-cygni*) povzroča zmanjšanje količine in kakovosti pridelka. Na listih, še posebej na zastavičarju in listu pod njim, opazimo majhne temno rjave do črne pege. Pege so rumeno obrobljene, rumena obroba pa postopoma prehaja v zelen list. Gliva v list sprošča toksine, zato se listje hitro suši.

Ječmenova progavost (*Pyronphora graminea*) je nevarna bolezen, ki na ječmenu lahko povzroči velike izgube pridelka. Najznačilnejša so znamenja na listih, kjer tkivo najprej porumeni, potem pa porjavi. List dobi značilen progast videz. Ker rjavo tkivo odmre, se list značilno razcefra. Posledica napada je nerazvit ali slabo razvit klas, obolele rastline so po rasti tudi nižje od zdravih. **Temna pegavost pšenice** (*Pyrenophora tritici-repentis*) razvije prva bolezenska znamenja na listih blizu tal. Kažejo se v obliki svetlo rjavih peg, okroglih do nepravilnih oblik, s temneje obarvano sredino in svetlejšim okoliškim tkivom, ki se raztegne v vretenasto obliko in spominja na obliko oči.

NAČRTOVANJE UKREPOV BOJA PROTI BOLEZNI

Z boleznimi se moramo spopadati večplastno. Pri vsem skupaj ne gre samo za škropljenje s fungicidi, temveč tudi za cel kup ukrepov, ki jih moramo načrtovati, preden žito posejemo. Upoštevati moramo:

- zbiro sorte,
- kakovost semena,
- tretiranje semena,
- kolobar,
- obdelavo tal,
- gostoto setve,
- čas setve,
- gnojenje z dušikom.

VPLIV ŠKROPLJENJA NA PRIDELEK

Bolezni žit lahko pomembno vplivajo na končni pridelek žita. Pri pšenici je treba

upoštevati, da zastavičar in drugi list prispevata 65 % pridelka. Zdravo listje je predpogoj za maksimalno nalivanje zrnja in s tem maksimalno velikost zrnja. S pravočasnim škropljenjem in izbiro pravih škropiv tako vplivamo na količino kot tudi na kakovost pridelka. Preden se odločimo za škropljenje, moramo redno pregledovati površine, posejane z žiti, in na podlagi naslednjih dejavnikov izdelati škroplilni načrt:

- sorta žita,
- gostota setve (gostejša setev, večja občutljivost na bolezni),
- čas setve (vpliva na določene bolezni),
- gnojenje z dušikom (več dušika, večja občutljivost na bolezni),
- pojavljanje bolezni v prejšnjih letih,
- aktivnost bolezni na opazovanem polju,
- vremenske razmere.

Raziskave, izvedene v baltskih državah, Skandinaviji, Nemčiji, Franciji, Veliki Britaniji in Etiopiji, kažejo povečanje pridelka v povprečju od 500 do 1500 kg/ha, v določenih primerih tudi do 2500 kg/ha, v primerjavi z netretiranimi kontrolnimi polji.

UČINKOVITOST POSAMEZNIH ŠKROPIV NA ŽITNE BOLEZNI

V nadaljevanju bomo pregledali učinkovitost posameznih aktivnih snovi za posamezne bolezni (Tabela 2 in Tabela 3).

Iz zgoraj napisanega je razvidno, da je treba vsako delo na žitnem polju skrbno načrtovati. Glede na vse dejavnike tudi škropljenje ni vedno najbolj smotno in upravičeno. Zato je treba uporabljati vse preventivne ukrepe za zmanjševanje okužb, redno pregledovati polja in uporabljati škropiva glede na bolezni, ki se pojavljajo, in nato uporabiti tista, ki so najbolj učinkovita za posamezno bolezen.

Viri:
https://bookstore.ksre.ksu.edu/pubs/ep130.pdf
Jalli, M. et al.; 2020; Yield increases due to fungicide control of leaf blotch diseases in wheat and barley as a basis for IPM decision-making in Nordic-Baltic region; Eur J Plant Pathol.; 158: 315–333
http://plantpathology.ca.uky.edu/files/ppfs-ag-sg-05.pdf
Rodić, K.; 2014; Strategija zatiranja glivičnih bolezni na žitih; Kmetijski gozdarski zavod Novo mesto
Jorgensen N. L. et al.; 2014; IPM strategies and the dilemmas including an introduction to www.eurowheat.org; Journal of Integrative Agriculture; 13(2): 265–281
Alema, W. Mideksa, T.; 2016; Verification and evaluation of fungicide efficacy against wheat rust diseases on bread wheat (Triticum aestivum L.) in Highlands of Bale, Southeastern Ethiopia; Inter. J. of Research Studies in Agricultural Sciences; 2, 9: 35–40
Hollier A. C. et al.; Management of wheat diseases in the southeastern United States; Louisiana State University Agricultural Center; 42 str.
https://projectblue.blob.core.windows.net/media/Default/Imported%20Publication%20Docs/AH-D8%20Cereals%208%20Oilseeds/Disease/Wheat%20a nd%20barley%20disease%20management%20guide.pdf
Kolmanić, A. et al.; 2017; Smernice integriranega varstva stnlih žit; Kmetijski inštitut Slovenije; 37 str.
https://www.stat.si/StatWeb/news/Index/8377
https://www.cropsscience.bayer.si/Kulture/Zita/Bolezni-zit
http://www.agroruse.si/zita/bolezni/
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Agricultural_production_-_crops#Cereals
https://agro.au.dk/forskning/internationale-platforme/eurowheat/fungicide-efficacy-against-yellow-rust-and-septoria-leaf-blotch/
Zemljčič, U. M., Žerjav, M.; 2016; Temna pegavost pšenice (Pyrenophora tritici-repentis (Died.) Drechslet); Kmetijski inštitut Slovenije; 3 str.

Anže Sever, namestnik vodje poslovalnice

Tabela 1: Vpliv posameznih ukrepov na razvoj bolezni

MYR	Odporne sorte	Zgodnja setev	Gosta setev	Veliko dušika
Pšenična listna pegavost	⇓⇓	↑↑	⇓	↑
Žitna pepelovka	⇓⇓	⇓	↑↑	↑↑
Pšenična in rumena rja	⇓⇓⇓	⇓	↑↑	↑↑
Temna pegavost pšenice	⇓⇓			↑
Fuzarioze	⇓			
Ječmenov listni ožig		↑	↑	↑
Ramularija			⇓	⇓

Puščica, obrnjena navzdol, pomeni zmanjševanje bolezni, puščica, obrnjena navzgor, pa povečano občutljivost na bolezni zaradi posameznega ukrepa. Številc puščic pomeni moč vpliva posameznega ukrepa.

Tabela 2: Učinkovitost aktivnih snovi po ameriških študijah

Aktivna snov	Žitna pepelovka	Rjavenje pšeničnih plev	Pšenična listna pegavost	Temna pegavost pšenice	Rumena rja	Pšenična rja	Fuzarioze
Piraklostrobin	D	ZD	ZD	O	O	O	NP
Azoksistrobin	D	ZD	ZD	O	O	O	NP
Metkonazol	ZD	ZD	NP	ZD	O	O	D
Tebukonazol	NP	NP	NP	NP	O	O	Z
Protiokonazol	NP	ZD	ZD	ZD	ZD	ZD	D
Protiokonazol tebukonazol	D	ZD	ZD	ZD	O	O	D
Tebukonazol trifloksistrobin	D	ZD	ZD	ZD	ZD	O	NP
Protiokonazol trifloksistrobin	D	ZD	ZD	ZD	ZD	ZD	NP
Fluksapiroksad piraklostrobin	D	ZD	ZD	O	O	O	NP

Kategorije: NP – ni podatka; Z – zadovoljivo; D – dobro; ZD – zelo dobro; O – odlično.

Tabela 3: Učinkovitost po podatkih Eurowheata, ki obsega študije z Danske, Švedske, iz Belgije, Velike Britanije, Nemčije, Francije in z Irske

Aktivna snov	Pšenična listna pegavost	Rumena rja
Mefentriflukonazol fluksapiroksad	4,9	3,8
Mefentriflukonazol	4,5	3,0
Protiokonazol Biksafen Fluopiram	4,3	4,0
Fluksapiroksad	3,8	3,0
Benzovindiflupir protiokonazol	3,7	5,0
Protiokonazol tebukonazol	2,9	3,9
Protiokonazol	2,4	3,0
Metkonazol	2,1	2,5
Difenokonazol	2,1	1,8
Tebukonazol	1,9	4,4
Žveplo	1,2	0,0
Piraklostrobin	1,0	4,0

Kategorije: 5,0 je maksimalna ocena.

BIOFOR ACTIVE - RODOVITNEŽ

OŽIVITE ZEMLJO.
POPLAČALA VAM BO
Z VISOKIM PRIDELKOM.

BIOFOR
SYSTEM

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

PRIPRAVKI PRIMERNI TUDI
ZA EKOLOŠKO PRIDELAVO

BIOFOR
active

Mikroorganizmi v pripravku BIOFOR ACTIVE povsem na naraven način krepijo rastlino in ji pomagajo pri stresnih situacijah. Rastlina se z njihovo pomočjo bolje ukorenini, koreninski sistem gre bolj v globino, to pa privede do boljšega sprejemanja rastlinskih hranil in vode.

Pripravek se uporablja v vseh poljedelskih kulturah: koruzi, žitu, sončnicah itd., v količini 2 l/ha, v sadjarstvu, vinogradništvu in zelenjadarstvu pa 3 l/ha.

Tretiramo pri pripravi površine pred setvijo ali v kombinaciji s talnimi herbicidi pri prvem škropljenju posevka.

www.sloga.si

*Vaš
partner
pri varstvu
rastlin*

Vam želi prijetne in zdrave praznike

PICOUNT

emona
krmila

Mineralno vitaminski dodatki za govedo

Program RUMISAL
Program VITAMIX
Program BOVISAL
Program MINERALNE POGAČE
Program LIZALNI KAMNI

**VESELI
DECEMBER**
V SLOGI

Praznična akcija igrač in otroških kombinezonov!

do
-15%
popust

www.slogina-trgovina.si

Paket ugodnosti za nove stranke

Pridružite se nam in izkoristite številne ugodnosti, ki smo vam jih pripravili v **paketu Setov**:

- ugodnosti ob odprtju transakcijskega računa in spremljajočih storitev,
- ugodnosti, vezane na kreditiranje,
- ugodnosti, vezane na lizing posle.

Zametenje banke vam **brezplačno** uredimo mi!

Vabljene v eno izmed naših poslovalnic, kjer so vam na voljo naši svetovalci.

www.dbs.si Deželna Banka Slovenije

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE
vedno hitro

**SVEŽE.
DOMAČE.
SLOVENSKO.**

DOBRODOŠLI V ŠPAJZI!

SLOGINA Špaiza

- DOMAČE MESNINE
- DOMAČE MLEKO IN MLEČNI IZDELKI
- VLOŽENA ZELENJAVA
- SADNI SOKOVI IN SIRUPI
- DOMAČE MARMELADE
- MED IN MEDENI SIRUPI
- TESTENINE
- In še veliko več ...

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

Kontakt
KGZ SLOGA Kranj, z.o.o.
Šuceva 27
4000 Kranj

04/20 14 960
info@sloga.si
www.sloga.si
www.kmetija.net

OSKRBA TELET

SKRB ZA TELE OB ROJSTVU

Tele je v začetku življenja zelo občutljivo bitje, zato je njegova oskrba ključna za njegov razvoj in uspešno kasnejšo prirejo odrasle živali. Takoj po rojstvu teleta je treba ustrezno oskrbeti tako kravo kot tele. Kravi ponudimo svežo mlačno vodo, v katero dodamo tudi elektrolite. Zaželeno je, da zaužije vsaj 30 litrov te vode, na voljo mora imeti tudi kakovostno seno. Tele položimo pred kravo, da ga lahko polži in tako tudi osuši ter mu spodbudi cirkulacijo krvi po telesu. S tem mu spodbudi tudi sesalni refleks. Pomembno je, da teletu ponudimo kolostrum, čim prej po rojstvu (2–4 ure), in sicer je priporočilo za prvi napoj 2 litra, naslednje krmiljenje nato sledi 6–8 ur po rojstvu.

Takoj po rojstvu teličku razkuzimo popkovo in jodovo tekočino in s tem preprečimo vnetje. Teletu izberemo napajalno vedro, katerega nato uporabljamo le za to tele do odstavitve. Vedra ustrezno označimo, lahko jih oštevilčimo, obarvamo itd. Uporaba istega vedra za več telet dodatno širi okužbe med teleti.

PRIMERNO BIVALNO OKOLJE IN PREHRANA TELET V PRVIH DNEH ŽIVLJENJA

Teleta prestavimo v čist individualni boks, ki smo ga predhodno očistili in razkužili z različnimi sredstvi. Priporočljivo je, da vedno ob vselitvi nove živali očistimo in razkužimo

celoten prostor in opremo. Telečnjak naj bo temeljito nastlan s suho slamo. Če je le mogoče, tele krmimo s kolostrumom njegove mame (krave), če pa je to onemogočeno, mu ponudimo kolostrum krave, ki je morda telila isti dan. Priporočljivo je hraniti nekaj kolostruma v zamrzovalni skrinji. Odtajamo ga v topli vodi in ogrejemo na 35–39 °C. Mleziva nikoli ne grejemo na štedilniku ali z električnim grelcem. Telet ne krmimo z mlekom bolnih krav, ki so zdravljene z antibiotikom.

Tele naj ima od petega dne naprej na voljo starter in kakovostno seno. Tele mora dobiti zadostno količino mleka (4–5 l/dan), vmes pa naj ima na voljo svežo vodo. Tako naj bi ga krmili, da se mu dobro razvijejo njegovi predželodci.

PREPREČEVANJE POJAVA BOLEZNI

Ob pojavu diareje je pomembna dieta. Stroka priporoča, da naj bi tele imelo tri obroke posta, 2 litra vode z dodatkom elektrolitov, oz. tri obroke brez mleka ali pa mešano dieto 3x/dan po 0,5 litra mleka in 1,5 litra vode. Stari recepti pa priporočajo čaj iz hrastovega lubja ali skuhan in pretlačen ješprenj, zmešan z vodo. Če se stanje ne izboljša oz. tele ne popije tekočine, je treba poklicati veterinarja. Driska se najpogosteje pojavi pri slabi higieni okolja, veder, prehladnega ali prevročnega mleka in od prevelike količine zaužitega mleka. Nekaj okužb je tudi posledica prebavnih motenj z nevarnimi bakterijami in virusi (E. coli, rotavirus in kokcidiji itd.). Prostor za teleta naj bo zračen, vendar ne sme biti prepriha. Če prostor ni

ustrezno zračen, se pojavljajo respiratorne bolezni (pljučnice). To se pojavlja takrat, ko je v zraku veliko vlage. Običajno se to pojavlja v jesenskem in spomladanskem času, ko je v zraku višja stopnja vlage in se spušča temperatura. V tem času moramo biti pozorni na znake prisotnosti respiratorne bolezni (povišana temperatura, neješčnost, aseptičnost, pospešeno dihanje itd.) in da pravočasno obvestimo veterinarja.

Tele je primerno za odstavek, ko zaužije 1,5–2 kg starterja in poleg tudi konzumira kakovostno seno, seveda pa je nujno potrebna tudi sveža voda.

S 1. septembrom 2021 sem postala del ekipe KGZ Sloga Kranj. Znanje in izkušnje, ki sem si jih pridobila skozi leta pri delu na posestvih KŽK, kmetijstvo, želim deliti z vami.

Odraščala sem na hribovski kmetiji v Lomu pod Storžičem. Že od otroških let sem si želela delati v prireji goveda in predelavi mleka. Končala sem Srednjo živilsko šolo v Kranju. Šolanje sem nato nadaljevala na Oddelku za zootehniko na Biotehniški fakulteti, smer Živinorejce. Po diplomii sem našla zaposlitev v podjetju KŽK, kmetijstvo, d. o. o., na posestvu v Hrastju. Sprva sem delala v molzišču in pomagala veterinarju pri njegovem delu, kasneje pa sem prevzela vodenje posestva. Tudi v tem delu sem opravljala različna dela, ne le vodstvenega dela. Z možem imava kmetijo, kjer se ukvarjava z vzrejo telet in pitanjem bikov, pri delu nama pridno pomagata sin in hči. Delo, ki ga opravljam v KGZ Sloga, je svetovanje, strokovna pomoč in pospeševanje prodaje na terenu, predvsem s področja živinoreje, proizvodnje mleka in nege živali ter poljedelstva.

*Špela Roblek Jelenc,
svetovalka-pospeševalka prodaje
e-pošta: spela.roblek.jelenc@sloga.si
GSM: 041 686 791*

NOVOSTI NA ODKUPU ZELENJAVE IN SADJA

Bližamo se koncu leta 2021, zato vam ob tej priložnosti želimo obilo zdravja in optimizma za skok v leto 2022. Na odkupu zelenjave in sadja uspešno zaključujemo letošnje pogodbo. Zaposleni na odkupu zelenjave in sadja smo v juliju ponosno vstopili v novo urejene in prenovljene pisarniške in skladiščne prostore, kjer Vas bomo prijazno sprejeli in se pogovorili z vami o tekočih zadevah.

S to investicijo se je oblikoval nov odkupni center, kjer sedaj bolj povezano sodelujemo in uresničujemo želje naših kupcev in kmetov. Hkrati pa lažje nadzorujemo celoten proces dela in kakovost artiklov, saj nam je pomembno, da kupcem in strankam zagotavljamo le najboljše in ustrezno kakovost.

Ob tem bi vas želeli spodbuditi, da nas obiščete, da skupaj zagotovimo povečan odkup zelenjave, sadja, krompirja in ostalih domačih, slovenskih izdelkov iz celotne Slovenije.

Sloga ceni slovenske pridelke, zato bomo še več delali na domoljubju in spoštovanju do hrane, ki se s trdim delom kmetov pridelava in predela ter s pomočjo Sloge prodaja v slovenskem prostoru.

Novosti blagovne znamke POLONCA:

- CVETNI PRAH IN INGVER Z MEDOM POLONCA 400 G
- DOMAČI MAK POLONCA 500 G

Marija Mehle, vodja odkupa zelenjave in sadja

Izbrane sestavine za zdravo rast, močne rastline in bogat pridelek. Odkrijte kakovost blagovne znamke z več kot 60-letno tradicijo, odkrijte COMPO.

metrob www.metrob.si • 080 16 22

UČINKOVITA CELOSTNA ZAŠČITA PRED KETOZO PRI KRAVAH MOLZNICAH

Za klinično ketozo oboli okoli 4 % vseh krav molznic. Še veliko pogostejše, a pogosto neopažene so subklinične ketoze. Sindrom zamaščenih jeter in ketoza sta tesno prepleteni bolezenski stanji, ki se pogosto pojavita v reji krav molznic. Kritično je predvsem obdobje okrog telitve do treh tednov po telitvi, ko krava ne more zaužiti zadostnih količin krme za tvorbo velike količine mleka. Takrat se znajde v stanju negativne energetske bilance in začne izkoriščati naložene maščobe. Dnevno krava lahko mobilizira do 1 kg maščobe, ki se mora pretvarjati v jetrih in se šele nato lahko izkoristi kot energija za tvorbo mleka. Sindromu zamaščenih jeter in ketozi so še posebej podvržene krave, ki so v predobri kondiciji (predebele krave). Ob pojavu klinične ketoze se prireja mleka lahko zmanjša za 4 do 10 kg mleka na dan, pri pojavu subklinične ketoze pa za okoli 3 kg na dan (Fourichon in sod., 1999).

INOVATIVNA REŠITEV ZA ZDRAVA JETRA KRAV MOLZNIC

Kravimin® PRO twin set je kombinacija dveh visoko energetskih dopolnilnih krmnih mešanic: Kravimin® PRO in Kravimin® PRO H, ki poleg energijsko bogatih aktivnih učinkovin vsebujeta še nutritivne dodatke, kot so **nikotinamid, metionin** in **L-karnitin**, ki podpirajo presnovo v jetrih v času visoke proizvodnje mleka. Kot dodatna podpora jetrom so dodani še naravni rastlinski ekstrakti artičoke in pegatega badlja, ki sta poznana po svojih učinkih na obnovo in regeneracijo

jetrnih celic. **Kravimin PRO twin set** je proizvod, sestavljen iz tistih komponent, ki dokazano ščitijo pred razvojem ketoze ali pomagajo k njeni ozdravitvi. Večinska komponenta je tekoči **glicerol**, vanj pa so zamešani še **nikotinamid, vitamin B2** in **cink**. Glicerol je brezbarvna, gosto viskozna tekočina brez vonja in sladkastega okusa. Ker ima izrazito glukoneogene lastnosti (iz njega nastaja energija), so raziskovalci že zgodaj začeli proučevati njegove učinke na preprečevanje ali zdravljenje bolezni, o njegovi uporabi pri zdravljenju ketoze so

poročali že leta 1954. Ko krava zaužije glicerol, se ta s pomočjo vampovih mikroorganizmov relativno hitro, v roku nekaj ur, ves pretvori do hlapnih nižje maščobnih kislin (HMK): **propionsko, ocatno in masleno kislino**. HMK se absorbirajo skozi vampovo sluznico in jih organizem prežvekovalca uporabi v svoji presnovi, med drugim za proizvodnjo energije za proizvodnjo in sintezo posameznih sestavin mleka. Dodana **nikotinska kislina** s svojim antilipolitičnim učinkom zmanjša količino prostih maščobnih kislin in ketonov v krvi ter s tem ščiti jetra in izboljša splošno zdravstveno

stanje prizadete živali. Njene dodane količine so takšne, da z eno aplikacijo krava dobi priporočene količine za preprečevanje oz. zdravljenje ketoze. Dodan **vitamin B2** (riboflavin) pomaga pri metabolizmu mobiliziranih maščob, da se njihova koncentracija v krvi čim hitreje zniža in tako ne obremenjujejo jeter. Cink pa izboljšuje ješčnost in s svojim vplivom na odpornost skrbi za boljše zdravje celotnega organizma.

Kravimin® PRO twin set priporočamo:

- kravam, ki so nagnjene h ketozi – visoko produktivne molznice, molznice, ki so v predobri kondiciji (4 ali več);
- kravam, ki so v preteklih laktacijah že podlegle ketozi;
- kravam, ki slabše jedo zaradi drugih obolenj v obporodnem obdobju (mlečna mrzlica, zaostala posteljica, mastitis, vnetje maternice, dislokacija siriščnika);
- kravam, ki že imajo ketozo (vonj po acetonu v sapi, ketonska telesa v mleku, urinu ali krvi).

Z dodajanjem Kravimin® PRO twin set visoko proizvodnim kravam molznicam zagotovite dodatno nujno potrebno energijo za tvorbo višjih količin mleka in preprečite ali minimalizirate pojav pogostih obporodnih presnovnih bolezni.

Larisa Lara Gutman, dr. vet. med.
Lek Veterina

Kravimin® PRO

twin set

Inovativna rešitev za zdrava jetra krav molznic!
Kombinacija dveh mešanic za en končni učinek
- veliko mleka!

NOVO 2 v 1

5 L + 200 ml

lek veterina
predani zdravju živali

Lek Veterina d.o.o., α 705 09 003 : 00 386 (0)2 541 34 00 : www.lek-veterina.si
Lipovci 251 a, 9231 Beltinci, Slovenija : 00 386 (0)2 541 34 08 : info@lek-veterina.si

Že zdravi živali v ustrezni kondiciji lahko transport povzroča stres, če pa je zraven prisoten še kateri od spodaj naštetih dejavnikov, pa lahko pri transportu pride tudi do tega, da se žival na kamionu dodatno poškoduje, zboli ali celo obleži.

Največkrat se pri živalih pojavi šepavost kot omejitveni dejavnik za transport. Pozorni moramo biti na to, kako ukrivljena je hrbtenica v času mirovanja in v času gibanja.

V KGZ Sloga odkupujemo vse vrste klavne živine (bike, krave, telice in teleta). Odkupimo v najkrajšem možnem času in po konkurenčnih cenah. Organiziramo tudi odvoz živine za uslužnostno klanje. Za vse informacije in odkup živali smo vam na voljo.

TRANSPORT ŽIVALI

Velikokrat pride do dileme, kakšna žival je primerna za transport oziroma kakšne živali ne smemo prevažati (je prepovedano). Zakonodaja jasno opredeljuje, kakšna žival je primerna za transport bodisi do klavnice, zbirnega centra, na planino ali prevoz na drugo gospodarstvo.

STANJA ŽIVALI, PRI KATERIH JE PREVOZ NEMOGOČ ALI PREPOVEDAN

Ta stanja pomenijo, da bi živali povzročali nepotrebno bolečino. Živali so nestabilne in bi med prevozom verjetno padle, kar pa lahko povzroči dodatne poškodbe.

- Diagnoza »downer« – žival leži, ni sposobna vstati niti stati, če jo dvignemo.
- Žival težko stoji, ni sposobna samostojno hoditi. Obstaja velika verjetnost, da bo med prevozom padla.
- Paralizirana žival, ki ni sposobna vstati.
- Močno otečen sklep na nogi, žival noge ne obremenjuje, premikanje ji povzroča bolečino.
- Žival, ki ima odprto rano večje razsežnosti, oziroma žival, ki močno krvavi.
- Žival takoj po porodu.
- Ekstremno shujšane živali nimajo dovolj fizične moči, da bi prenesle prevoz tudi do najbližje klavnice. V veliko primerih so takšne živali tudi v klavnici zavrnjene (neprimerne za prehrano ljudi).
- Žival, ki ni sposobna obremeniti vseh štirih nog.

ZAKOL V SILI ZUNAJ KLAVNICE

Živali, ki so bile poškodovane (zlom noge, razkrečena žival itd.) tako, da bi jim prevoz predstavljal nepotrebno bolečino ali napor, lahko zaradi spoštovanja dobrobiti prisilno zakoljemo na gospodarstvu ob upoštevanju nekaj zakonskih določil:

- Veterinar mora opraviti pregled na živi živali.
- Zakol mora biti opravljen v skladu s spoštovanjem najnujnejših določil zakona o dobrobiti živali. Žival mora po zakolu izkrcaveti in biti prepeljana v najbližjo klavnico v skladu z osnovnimi higienskimi principi v najkrajšem možnem času (najbolje v roku 1 ure). V klavnici se opravi še uradna kontrola mesa.
- Žival v klavnico spremljajo veterinarska napotnica, potni list živali in izjava o prehranski varnosti za živali, namenjene v zakol.

STANJA ŽIVALI, PRI KATERIH JE POTREBNA DODATNA PRESOJA

Pri nekaterih stanjih je potrebna dodatna presoja, ali bo žival sposobna za transport. Presodimo splošno stanje in kondicijo živali, kakšen bo način prevoza, ali se stanje živali med prevozom lahko poslabša. Ali obstaja možnost, da veterinar v klavnici takšno žival zavrne. Pozorni moramo biti predvsem na naslednje:

- kako huda je poškodba noge in ali jo žival lahko obremeni,
- kakšne razsežnosti je rana, je zašita oziroma zaceljena, ali je rana površinska ali je globlja. Prisotnost neprijetnih vonjav (okužena rana), izcedek iz rane, ali so spremembe obsežne ali lokalne,
- razne otekline sklepov in drugih delov živali,
- možnost prenosa okužbe na druge živali med prevozom.

1
2
3
4
5

Hrbet je raven, žival hodi normalno z normalnimi koraki. Žival je primerna za transport.

Hrbet je rahlo ukrivljen brez večjih posebnosti. Žival je primerna za transport.

Hrbet je ukrivljen. Žival ima manjše težave z nogami. Obremenjuje vse štiri okončine. Žival je primerna za transport na kratke razdalje.

Močnejše ukrivljen hrbet. S tem žival sporoča, da želi zmanjšati pritisk na eno od okončin. Potrebna je dodatna presoja, kako huda je poškodba.

Hrbet je močno ukrivljen. Žival zelo težko hodi. S šepavo nogo se komaj dotika tal. Žival ni primerna za transport.

Odkup živine:

Kranj: Marjan Cuderman: 041 743 215

Štajerska: Miran Marinič: 031 572 616

Prekmurje: Rudi Kuhar: 031 783 479

Marjan Cuderman, odkup živine

HRANJENJE ZUNANJIH PTIC

Pozimi se nekatere ptice približajo človekovim bivališčem. Hranjenje ptic samo po sebi nima posebnega pomena za njihovo ohranjanje, jih pa lahko na ta način lažje opazujemo in spoznavamo, kar je še posebej zanimivo otrokom.

NA KAJ MORAMO BITI POZORNI?

- Krmilnico postavimo na odprtem, da lahko ptice opazijo plenilce.
- Postavimo jo v bližino kritja – drevje, grmovje.
- Vsaj 2 m naj bo oddaljena od visokih struktur zaradi varnosti pred plenilci.
- Krmilnica naj ima streho, da je hrana na suhem.
- V krmilnici naj bo dovolj sveže hrane v zmernih količinah.
- Da se izognemo širjenju bolezni, krmilnico redno čistimo.
- Ptice ne krmimo z ostanki človeške hrane.
- Optimalna krmilnica ima tloris 30 x 40 cm z 2 cm visokim robom in je postavljena na 1,5 m visokem kolu.

KDAJ HRANIMO ZUNANJE PTICE?

Zunanje ptice začnemo hraniti pozno jeseni ali vsaj takrat, ko je zunaj snežna odeja ali temperature pod lediščem. Krmimo jih vsak dan do večje otoplitve. Z ustreznimi mešanico, ki je prilagojena potrebam ptic poleti, lahko ptice krmimo tudi v ostalem delu leta.

S ČIM HRANIMO PTICE?

Velja splošno pravilo, da ptice hranimo le s hrano, ki jim je v enaki obliki dostopna tudi v naravi. Najbolj razširjena so sončnična semena. Ščinkavcu, čičku, dlesku, poljskemu in domačemu vrabcu, veliki sinici, plavčku, brglezu, velikemu detlu, turški grlici in mnogim drugim je najlažje kupiti že pripravljeno hrano. To je lahko mešanica sončničnih semen, prosa in semen konoplje. Ptice lahko nastavimo tudi bukov žir ali bučna semena. Kosu, brinovki in taščici nastavimo jabolka (večkrat ko zmrznejo, boljša so), ovsene kosmiče ali rozine. Te vrste imajo zelo rade tudi plodove jerebice, rumenega dreva, črnega trna, gloga in mokovca, ki jih lahko nabiramo jeseni in posušimo. Na drevesa lahko obesimo tudi lojne pogače s semeni, jabolka, kaki in koruzne storže, s katerimi še dodatno popestrimo ptičji jedilnik. Bolj kot bo hrana raznolika, več različnih ptic bo obiskalo naš vrt.

Vse skupaj bo še bolj zanimivo, če bomo postavili krmilnico v bližino kakšnega okna. Od tam je opazovanje ptic enostavnejše. Prav

pride tudi kakšna knjiga za določanje ptic. Izkoristite prihajajočo zimo in ugotovite, kakšne ptice obiskujejo vaš vrt in okolico. Takoj bo manj pusta in dolgočasna.

Viri:
www.ptice.si/ptice-in-ljudje/pomagajmo-pticam-in-naravi/hranjenje-ptic/
www.siol.net/dom/vrt-in-okolica/kako-pravilno-hraniti-ptice-pozimi-487458
www.gnezdlisce.si/index.php?path=zimsko_krmljenje

Anže Sever, namestnik vodje poslovalnice

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

Recept

MAKOVA SLADICA Z JAGODAMI IN MEDOM V KOZARČKU

1. PLAST: PIŠKOTNO DNO

- 400 G MASLENIH PIŠKOTOV
- 100 G MAKI POLONCA
- 1 VELIKA ŽLICA MEDU Z INGVERJEM IN CVETNIM PRAHOM POLONCA
- 65 G MASLA
- 1 DL 100-% POMARANČNEGA SOKA

Piškote in ostale stvari zmeljemo v multipraktiku ter maso razdelimo v 6 kozarcev. V piškotno maso naredimo vdolbino, v katero bomo vlili jagodno kašo kot drugo plast.

2. PLAST: JAGODNA KAŠA

- 0,5 KG JAGOD SLOGA
- 2 ŽLICI SLADKORJA
- ZADOSTNA KOLIČINA ŽELATINE V PRAHU

Jagode zmeljemo v kašo, kateri dodamo sladkor in želatino (pripravimo po navodilih na embalaži proizvajalca). Krema nalijemo v vdolbino piškotnega dna.

Lepo vabljeni po sestavine za še več odličnih jedi v našo Slogino špajzo.

Avtorica recepta: Marija Mehle

3. PLAST: MASCARPONE KREMA S KOKOSOM

- 2 JAJCI
- 2 ŽLICI SLADKORJA
- 400 G MASCARPONEJA
- 4 ŽLICE SLADKE STEPENE SMETANE
- 2 ŽLICI ŽELATINE V PRAHU
- 1 ŽLICA KOKOSOVE MOKE

Jajci skupaj s sladkorjem stepemo v gosto zmes, kateri dodamo mascarpone, stepeno smetano in raztopljeno želatino. Pripravljeno kremo nalijemo v kozarce kot tretjo plast, po njej posujemo kokosovo moko.

4. PLAST:

- 0,5 L SMETANE
- 1 ŽLICA SLADKORJA
- ŠČEPEC BURBONSKE VANILJE
- ŽLICA RUMA
- MANDLJEVI LISTIČI

Smetano stepemo s sladkorjem, dodamo vaniljo in rum. Smetanovo kremo kot zadnjo plast vlijemo v kozarec in jo posujemo z mandljevim lističi. Poljubno okrasimo s svežo jagodo in lističem mete.

Dober tek!

JE EPIDEMIJA COVIDA-19 LAHKO PRILOŽNOST ZA TURISTIČNO PONUDBO NA KMETIJAH?

Epidemija covid-19 je v bistveni meri spremenila svet. Ne vpliva samo na zdravje ljudi, vse bolj se kažejo njene dolgoročne negativne posledice na številne gospodarske panoge, tudi turizem. Kljub nevarnostim, ki jih prinaša, pa vsaka kriza prinaša tudi številne priložnosti. Te se kažejo predvsem v trajnostnem razvoju podeželja in turistični ponudbi, ki bo temeljila na inovativnih produktih, povezovanju turističnih ponudnikov in raznoliki kulinarčni ponudbi ekološke, lokalno pridelane hrane.

Covid-19 je močno vplival na evropsko kmetijstvo in dejavnosti, povezane z njim. Najbolj so bile prizadete panoge cvetje in okrasne rastline, vino, perutnina, teletina in nekateri kakovostni izdelki iz prašičjega mesa. Epidemija je vplivala tudi na kmetijstvo v Sloveniji, kar je mogoče razbrati iz rezultatov spletne ankete med mladimi kmeti iz različnih panog kmetijstva, ki jo je naredila Zveza slovenske podeželske mladine. Kot je pokazala mednarodna raziskava »Food-Covid-19«, je epidemija vplivala tudi na navade nakupa hrane prebivalcev Slovenije. Ljudje so se bolj posluževali živilskih prodajaln, ki so bližje njihovim domovom, pomembno mesto pri preskrbi z živili so zasedli lokalni ponudniki, tako v mestih kot na podeželju. Velik porast pa je bil zaznan pri nakupovanju živil prek spleta z dostavo na dom. Še posebej je

covid-19 prizadel svetovni turizem, epidemija pa je močno prizadela tudi turistične kmetije v Sloveniji. Nemogoče je napovedati vse nevarnosti, ki jih bo covid-19 zadal turizmu, saj so te odvisne od več dejavnikov, kot so: čas trajanja epidemije, uspešnost ukrepov na področju gospodarstva in še posebej turizma, spoštovanje ukrepov in samozaščitno vedenje ljudi, zmožnost prilagoditve ponudbe na podeželju in na turističnih kmetijah ipd.

Vpliv na upad turistične potrošnje na okoli 900 turističnih kmetijah v Sloveniji bodo delno omilili tako imenovani turistični boni, ki so jih prejeli prebivalci Slovenije. Kljub temu pa se bo treba prilagoditi na spremembe na trgu. Samo razumevanje spreminjajočih se turističnih trendov in segmentov gostov bo omogočilo prilagoditev na novo turistično realnost slovenskega podeželja, kjer bodo najpomembnejši slovenski gostje.

Predvidevamo lahko, da bo v prihodnje vse večji poudarek na zagotavljanju varnosti in trajnostnem razvoju, še posebej podeželja. Ljudje bodo prosti čas želeli preživljati v varnem lokalnem okolju, v tesnejšem stiku z naravo in v manjših skupinah.

Zato bo treba oblikovati nove produkte, ki bodo zagotavljali varnost na eni strani in povezovali različne ponudnike naravnih lepot, kulture, kulinarike, zanimivih doživetij itn. na drugi strani. Za uspešno delovanje bo potrebno še tesnejše povezovanje ponudnikov v lokalnem in širšem prostoru.

Za goste bodo vse bolj zanimivi produkti, ki bodo temeljili na doživetjih in različnih aktivnostih v manjših skupinah in v neokrnjeni naravi. Še posebej pomembna

bo raznolika kulinarčna ponudba zdrave, kakovostne, lokalno pridelane in ekološke hrane, z najkrajšo možno potjo od njive do krožnika.

Domnevamo lahko, da bodo na slovenskem podeželju in na turističnih kmetijah v bližnji prihodnosti najpomembnejši segment domači gosti, med njimi zlasti posamezniki in družine.

dr. Tadeja Primožič, Biotehniški center Naklo

Avtorica: Bernarda Ahlin

E	I	A	M	D	N	D	P	A	O	S	E	P	O	V
F	J	P	U	M	F	R	T	K	M	K	D	B	T	A
S	V	N	B	D	A	J	R	V	L	I	F	O	E	M
V	N	V	A	Z	A	A	R	A	G	T	Z	Ž	C	G
S	L	E	N	Č	S	R	S	P	O	C	V	I	I	P
A	R	I	Ž	K	U	R	I	M	V	A	N	Č	N	J
B	K	V	I	A	D	M	I	L	L	G	U	E	T	K
I	I	K	V	R	K	U	S	K	A	J	J	K	I	H
A	N	I	Ž	U	R	D	I	G	P	E	U	U	Č	Ž
I	M	H	E	N	F	M	V	A	K	L	U	V	O	K
K	H	H	R	I	N	A	S	C	O	K	I	A	P	Z
S	N	E	Ž	I	N	K	E	I	R	A	U	O	B	A
G	N	H	J	E	T	A	F	T	I	H	U	J	I	V
G	P	L	O	K	T	V	E	O	R	T	R	V	S	D
U	N	A	A	L	D	P	O	P	T	R	J	U	E	E

POIŠČI BESEDE V VSEH SMEREH: VODORAVNO, NAVPIČNO, DIAGONALNO, NAPREJ, NAZAJ

BOŽIČEK, DRUŽINA, OKRASKI, PRAZNIKI, SNEŽAK, DARILA, JELKA,
POČITNICE, SANI, SNEŽINKE, DRSALKE, MIKLAVŽ, POTICA, SMUČANJE, ZIMA

Avtorica: Suzana Škofic

MAZIVA IN OLJA JOHN DEERE

Ne glede na to, ali uporabljate 20 let star traktor ali najnovejši kombajn linije S, olja in maziva zagotavljajo pravilno delovanje stroja in maksimalno zmogljivost. Maziva John Deere so posebej razvita za težke aplikacije v sodobnem kmetijstvu in gradbeništvu.

Maziva so del celotnega sistema v kombinaciji s filtri in črpalkami. Skupen razvoj vseh komponent sistema zagotavlja več ur uporabe in daljše servisne intervale, ne da bi se pri tem pokvaril en sam del. Nenehno ocenjevanje in testiranje delovanja maziv v pogojih različnih težavnosti pa zagotavljata, da so maziva John Deere najvišje možne kakovosti.

Kakovost olja je velikega pomena tudi pri stroškovnih izračunih. Cena je vedno sorazmerna z zmogljivostjo. Podaljšani intervali menjave olj do 50 % ne pomagajo le prihraniti pri mazivih, ampak pripomorejo k temu, da ste bolj produktivni in dalj časa v pogonu, zmanjšajo število drugih potrebnih potrošnih materialov (npr. filtrov) in tako pomagajo prihraniti pri stroških vzdrževanja.

Podjetje John Deere je predano izdelavi strojev najvišje kakovosti, zato tudi glavne komponente, kot so motorji, izdelujejo sami. Da bi zagotovili, da so motorji vedno zaščiteni in nudijo vrhunsko zmogljivost, so strokovnjaki John Deere ustvarili vrsto posebnih motornih in hidravličnih olj, maziv in hladilnih tekočin, ki so zasnovane tako, da ustrezajo posebnim potrebam različnih strojev.

ZAKAJ JE PRIMERNA IZBIRA MAZIV TAKO POMEMBNA

Trenje in obraba motorja sta posledica interferenčnega stika gibljivih delov. Stranski produkti izgorovanja in drugi onesnaževalci, prisotni v olju, prav tako povečajo obrabo motorja. Motorno olje mora vzdrževati dovolj viskoznosti, da ustvarja blazino med gibljivimi deli pri vseh delovnih temperaturah. Zato je pomembno, da izberete pravilno stopnjo viskoznosti motornega olja na podlagi temperaturne karte, ki jo najdete v priročniku za uporabo.

Motorno olje pomembno prispeva tudi k hlajenju batov. Prenaša toploto na stene cilindra in v hladilni sistem. Imeti mora dobro toplotno stabilnost, da se upre razgradnji, ko je izpostavljeno vročim površinam. Hkrati mora svojo učinkovitost ohraniti skozi celoten servisni interval, pri čemer mora zagotoviti enako zaščito kot na dan polnjenja. Motorno olje pomaga ohraniti tlak v zgorevalni komori, tako da tvori film na batnem obroču in stenah cilindra ter deluje kot bariera. Moč čiščenja je poleg mazanja ena najpomembnejših lastnosti motornega olja. Nekakovostno olje lahko pri obrabi povzroči nastanek škodljivih spojin in saj, ki

ustvarjajo usedline. Vse to pa privede do razvoja umazanije v celotnem motorju, ki močno zmanjša mazalni in hladilni učinek olja. Kakovostno motorno olje to prepreči in suspendira spojine, tako da se ne morejo usedati na notranjih površinah motorja.

Posebni dodatki v motornem olju – detergenti – zagotavljajo, da notranji deli motorja (mazalni kanali, sestavni deli glave cilindra itd.) ostanejo čisti in lahko nemoteno delujejo. Hidravlična in menjalniška olja so bistvena za pravilno delovanje katere koli opreme in pomembno prispevajo k vzdrževanju strojev. Pripomorejo k zaščiti menjalnika in hidravličnega sistema, zagotavljajo boljše delovanje mokre sklopke in znižajo glasnost mokrih zavor. Poskrbijo tudi za zaščito pred korozijo in oksidacijo delov, zaradi česar je obraba menjalnika in ležajev minimalna.

Pomembna je tudi izbira hladilne tekočine. Vrhunska hladilna sredstva, kot so hladilne tekočine John Deere, imajo visoko toplotno in oksidativno stabilnost ter zaščito pred korozijo in usedlinami v poletnih in zimskih razmerah, z zmrziščem do -37 °C. Zagotavljajo nadzor nad kavitacijo za daljšo življenjsko dobo obloge in učinkovitejše delovanje vodne črpalke.

Za vsak stroj je treba izbrati primerna maziva. Ko poznate specifikacije, ki jih zahtevata stroj in narava dela stroja, lahko poiščete primerna maziva, pri tem pa vam z veseljem svetujemo Slogini strokovnjaki s področja mehanizacije v KTC Šenčur, in sicer prek telefona ali po e-pošti.

**Kontaktne podatki:
KTC Šenčur,
Kranjska cesta 35, Šenčur
04/251 97 72
trgovina.sencur@sloga.si*

*Zala Hašaj in Andrej Gregorc,
KTC Sloga Šenčur*

SLOGA PRIPOROČA

PLUS-50 II

Zaradi kombinacije visokokakovostnih olj in ekskluzivnih aditivov je olje Plus-50 II eno najboljših motornih olj za uporabo pri težkih obremenitvah. Podaljšuje interval servisa na 500 ur, kar močno zmanjša stroške vzdrževanja traktorja. Na voljo so pakiranja po 5 in 20 litrov v plastični embalaži ter v 55- in 209-litrskih sodih.

SLOGA PRIPOROČA

HY-GARD

Kombinirano olje za menjalnike in hidravlične sisteme, ki ima višji temperaturni razpon učinkovitega delovanja in zaščite hidravličnih in menjalniških komponent traktorja. Primerno je za vse traktorje z mokrimi zavornimi sistemi. Na voljo so pakiranja po 5 in 20 litrov v plastični embalaži ter v 55- in 209-litrskih sodih.

SLOGA PRIPOROČA

COOL-GARD II

Cool-Gard II: Hladilna tekočina, pripravljena za takojšnjo uporabo, brez mešanja z vodo. Ščiti pred korozijo in pred zmrzovanjem do -37 °C! Podaljšan interval menjave na 6 let ali 6000 delovnih ur. Zagotavlja manjšo obrabo motorja, ker se v območju batov ne ustvarjajo mehurčki, primerna je za vse znamke traktorjev. Na voljo v pakiranjih po 5 in 20 litrov.

ŠTIRIROTORSKI ZGRABLJALNIK STAR 1250I50 T

SIP™

Zgrabljalnik s štirimi rotorji STAR 1250I50 T, z nastavljivo delovno širino od 9,90 do 12,50 m in zmogljivostjo do 18,50 ha/h je odlična rešitev za velike kmetijske obrate in ponudnike kmetijskih storitev. Inovativne tehnologije, preprosto upravljanje in odlična okretnost vlečnega zgrabljalnika zagotavljajo oblikovanje čistih, enakomernih in zračnih zgrabkov. Robustna oblika in uporaba visokokakovostnih materialov zagotavljata odlično delovanje in dolgo življenjsko dobo.

Zasnova 9,50 m dolgega vlečnega okvirja vključuje velika kolesa 620/40 R22.5, nameščena bližje traktorju, kar omogoča ostre zavoje in manjši pritisk na tla na mehkejših terenih. Dvotočkovni vrtljivi priklop zagotavlja velik kot obračanja (+/-75°), kar se odraža v odlični okretnosti in enostavnem upravljanju stroja. Za daljšo življenjsko dobo so obremenitve na pogonskih kardanih rotorjev minimalne, zahvaljujoč specialnim vrtljivim gonilom, ki poganjajo sprednji par, in Y-gonilu, ki poganja zadnji par rotorjev.

Posebno vpetje rotorjev z inovativnimi križnimi zglobi omogoča premikanje rotorja navzgor in navzdol ±300 mm ter popolno 3D-sledenje tlom, ne glede na položaj podvozja. Vzmetni kraki tako vedno ostanejo vzporedni s tlemi, kar preprečuje drsanje po tleh in zagotavlja čiste zgrabke pri vseh delovnih hitrostih in tudi na razgibanem terenu.

Modularna zasnova rotorja, pri kateri je vsak del posebej zamenljiv, zagotavlja enostavno vzdrževanje. Krmilna krivulja iz nodularne litine je toplotno obdelana proti obrabi. Brezstopenjsko nastavljiva odmična krivulja z velikim premerom 42 cm zagotavlja gladko zgrabljanje in ustvarjanje enakomerno oblikovanih zgrabkov. Za največjo učinkovitost v vseh

delovnih pogojih so sprednji rotorji na STAR 1250I50 T opremljeni z 12 nosilci vzmetnih krakov, zadnji rotorji pa s 13. Robustna držala za nosilce vzmetnih krakov so posamezno zamenljiva in pritrjena v rotor vsak s po tremi vijaki. Delovna višina rotorjev in vzmetnih krakov je hidravlično nastavljiva, ločeno za sprednji in zadnji par rotorjev. To omogoča optimalno nastavitve delovne višine, travna ruša med zgrabljanjem ostane nepoškodovana, zgrabeček pa čist, brez onesnaženja z zemljo in peskom. Za odlično sledenje podlagi so vsi zadnji rotorji opremljeni s koračnimi tandemi na sprednjem delu rotorja in posebnimi vrtljivimi kolesi na zadnjem delu, kar zagotavlja odlično manevriranje s strojem in ostre zavoje med delom. Za še boljše sledenje tlom je na podvozju rotorja na voljo trojni koračni tandem, ki omogoča odlično prilagajanje terenu in višje delovne hitrosti. V tem primeru je vseh šest koles nameščenih blizu vzmetnih krakov, kar zagotavlja maksimalno stabilnost rotorja pri višjih hitrostih in na strmih terenih. Kombinacija aktivnega hidro-pnevmatskega vzmetenja, 3D-vrtljivega rotorja in rotorjev s koračnimi tandemi omogoča, da se stroj popolnoma prilagodi terenu brez kontaminacije krme pri vseh delovnih hitrostih. Zgrabljalnik oblikuje dvojni sredinski zgrabeček širine od 1,30 do 2,20 m in je serijsko opremljen z zgrabljalno

zaveso. Kombinacija optimalno nastavitve krivulje rotorja in zgrabljalne zaves zagotavlja enakomerno oblikovane trapezoidne zgrabke, ki jih je enostavno pobrati s katero koli pobiralno napravo. Zgrabljalna zavesa dodatno preprečuje prepletanje krme med rotorji in omogoča gladko zgrabljanje brez izgub listov ter tako ohranja hranilno vrednost krme. Elektrohidravlični krmilni sistem vozniku nudi enostavno upravljanje. Odlikujejo ga samodejno zlaganje v transportni in postavljanje v delovni položaj, nastavitve delovne višine sprednjega in zadnjega para rotorjev ter ločeni ali delni dvigi rotorjev pri obračanju na robovih njiv ali pri vožnji čez zgrabke.

Zgrabljalnik iz linije SIP HD, z največjo delovno širino 12,5 m in produktivnostjo do 18,50 ha/h, ponuja največjo zmogljivost in je zasnovan za profesionalno zgrabljanje. Trpežen in učinkovit štirirotorski zgrabljalnik zagotavlja oblikovanje enakomernih in čistih sredinskih zgrabkov, kar olajša spravilo ter prihrani energijo in čas.

Kontakt

KTC Sloga Šenčur, tel.: 04 2519 760

Peter Perčič, tel.: 04 2519 769

051 342 719

NOVOSTI V PRODAJNEM PROGRAMU KRAMER

Podjetje KRAMER – nemški proizvajalec teleskopskih in dvoriščnih nakladalcev – je v začetku septembra 2021 predstavilo popolnoma novo serijo kar dveh modelov serije KT. Vsemu svetu sta bila na novo predstavljena nova teleskopska nakladalca, modela KT 144 in KT 3610.

Model nakladalca KRAMER KT 144 predstavlja revolucijo v svetu teleskopskih nakladalcev. Odraža ga izjemna okretnost, kar omogoča izredno kratka medosna razdalja. Njegova velikost je osupljiva, saj so njegove dimenzije SAMO:

- dolžina 2916 mm,
- širina 1560 mm,
- višina 1961 mm.

Obenem pa njegov doseg v višino meri 4,27 cm pri nosilnosti 1450 kg, kar omogoča izredno hitro in lahko upravljanje nakladalca ob vseh delovnih pogojih. Model KRAMER KT 144 je po priporočilih proizvajalca izredno primeren za vse kmetijske in druge uporabnike, male in velike, katerim okretnost predstavlja odločilno prednost ob kakršnih koli prostorskih stiskah, prav tako pa se lahko pohvali z zavirljivo maksimalno delovno višino pri razlaganju in nalaganju različnih stvari, kar mu omogoča njegova teža, ki znaša 3200 kg.

Odlika modela KRAMER KT 3610 je njegov doseg, in sicer 9,5 m, kar je osupljiv dosežek na trgu teleskopskih nakladalcev, hkrati pa je to tudi njegova glavna prednost na trgu pred vsemi konkurenti. To bistveno prednost pred konkurenco mu omogoča dvojni hidravlični teleskop, zaradi katerega se modelu KT 3610 ni povečala njegova osnovna velikost, saj so vse njegove karakteristike identične manjšemu bratcu, modelu KT 407. Njegova nosilnost je 3600 kg. Nakladalec KT 3610 je idealna izbira za vse uporabnike s potrebo po kakršnem koli delu na višini. Podjetje KRAMER odlikuje odlična robustna izdelava, katero izpopolnjuje

izbira najkakovostnejših materialov in enostavnih, a hkrati zelo inovativnih tehnoloških prijemov, ki jih uporabljajo pri vseh svojih produktih. Oba stroja lahko najdete z različno specifikacijo opreme, kar omogoča optimalno delovanje ob različnih delovnih pogojih in za vse različne tipe uporabnikov.

Za vsa vprašanja in informacije smo vam na voljo na telefonski številki 051 374 175 (Gašper Knific).

*Gašper Knific,
vodja prodaje kmetijske mehanizacije*

Na voljo tudi vitel za priklop na sprednji del traktorja

TAJFUN – TEHNOLOGIJA, KI PUŠČA SLED

Tajfun Planina d. o. o., s svojo prodajno mrežo v več kot 50 državah po vsem svetu, z intenzivnim lastnim razvojem in proizvodnjo, vrhunsko in napredno tehnologijo, z učinkovitim servisom in poprodajno podporo zagotavlja celovito rešitev na področju gozdarske mehanizacije. Skupaj s svojim postojnskim hčerinskim podjetjem Tajfun LIV d. o. o., proizvajalcem hidravličnih nakladalnih dvigal, svojim kupcem in uporabnikom nudi širok spekter kakovostnih in konkurenčnih izdelkov za uporabo predvsem v gozdarski logistiki in lesnopredelovalni industriji.

Tajfunov paradni konj in hkrati izdelek z najdaljšo tradicijo v podjetju je gozdarski vitel. Pestra izbira za vsak žep vključuje eno- in dvobobenske, mehanske in elektrohidravlično vodene gozdarske vitle z vlečno silo od 35 do 100 kN. Enostavna uporaba, robusten in privlačen dizajn, vrhunski materiali priznanih blagovnih znamk, kakovostna izdelava in inovativno zasnovane funkcije so odlike, ki so v več kot 40 letih proizvodnje prepričale številne uporabnike po svetu in vedno znova nagovarjajo nove. Najnovejši in najsodobnejši med Tajfunovimi vitli je prvi profesionalni gozdarski vitel VIP PRO 90, ki je na voljo tako s hidravlično gibljivo kot tudi fiksno spodnjo zaščitno desko dveh širin. Je prvi vitel z reduktorskim pogonom, ki je uspešno opravil 10-urni wieselburški obremenitveni test in je primeren za delo v najtežjih delovnih pogojih in na zahtevnejših terenih. V

zadnjih letih je podjetje Tajfun obogatilo svoj program rezalno-cepilnih strojev, ki jih uporabniki poznajo pod uveljavljeno blagovno znamko RCA. Trgu so ponudili prvi mobilni rezalno-cepilni stroj RCA 330 JOY GM z lastnim podvozjem, cenovno dostopnejšo različico RCA 330 FUN in tudi najzmogljivejši RCA 480 JOY, ki je postal najbolj prodajan model RCA podjetja Tajfun in ponuja še tehnološko bolj dovršeno različico RCA 480 JOY PLUS. Ta je nadgrajena z računalniškim krmilnikom, ki omogoča zajemanje in obdelavo podatkov, prikazanih na posebnem zaslonu. Tajfunovi RCA so nepogrešljiv pripomoček pri predelavi hlodovine v polena za kurjavo. Razvoj strojev Tajfun nenehno usmerja k optimalni in enostavni uporabi za upravljavca stroja. K temu znatno pripomore tudi dovršena in delu z RCA popolnoma prilagojena dodatna oprema rezalno-cepilnih strojev. Uporabnikom so na voljo različne

pogonske enote, dvigne mize in nakladalne rampe za hitrejšo in enostavnejšo manipulacijo s hlodovino, sesalne enote in separatorji, ki pa skrbijo, da delovna površina ostaja urejena in čista.

Gozdarske priklovice Tajfun GAP uporabnikom omogočajo varne in hitre logistične premike surovega oziroma že obdelanega lesa. Dobavljive so z izbranim vgrajenim hidravličnim traktorskim dvigalom Tajfun DOT. Kombinirana uporaba gozdarskih prikolic in nanje vgrajenih hidravličnih dvigal je dandanes med gozdarji vse bolj priljubljena in prinaša številne prednosti. Tovrstna kombinacija in premišljena izvedba priklovice zagotavlja popolno in varno manipulacijo lesnih surovin, omogočata daljše transportne razdalje in transport po javnih cestah, natančnejše sortiranje in boljše skladiščenje hlodovine. Tajfunova hidravlična traktorska dvigala DOT so kupcem

Produktivnost vas ne bo pustila ravnodušnih!

REZALNO-CEPILNI STROJ
RCA 480 JOY

na voljo tudi samostojno. Na čelu bogate izbire opreme dvigal so močni in vzdržljivi grabeži, zasnovani in izdelani v lastni proizvodnji. Z nenehnim vlaganjem v razvoj ne samo izdelkov in spremljajočih programskih rešitev, temveč tudi v razvoj kadrov, razvoj proizvodnih zmogljivosti in z nenehnim

posodabljanjem proizvodnje Tajfun svojim uporabnikom zagotavlja dovršeno, varno, kakovostno in premišljeno zasnovano gozdarsko mehanizacijo, podprto z najsodobnejšo programsko opremo.

Kontakt
KTC SLOGA Šenčur:
04 2519 760

NOVI NAČINI KMETOVANJA II. DEL

SESTAVNI DELI ZA KRMILJENJE PROCESA CELOTNEGA DELA KMETIJSKEGA STROJA

Za sočasno skupno delovanje traktorja in kmetijskega stroja je potrebna povezava med njima. Med traktorjem in kmetijskim strojem se nahaja vtičnica, imenovana ISOBUS, ki je standardizirana pod oznako standard 11783. Načeloma pomeni:

- Mednarodni standard za krmiljenje kmetijskih strojev,
- ISOBUS – vtičnica, ki povezuje traktor s krmiljenim kmetijskim strojem (Slika 1),
- vtičnica povezuje traktor s kmetijskim strojem.

Za učinkovito opravljeno kmetijsko delo so potrebni še sledeči elementi: Prenosni računalnik na kmetijskem stroju, ki opravlja naslednje funkcije:

- krmili delo kmetijskega stroja prek: ventilov, stikal in hidravličnih ali elektromotorjev;
- informacije za krmiljenje pridobi iz ventilov, stikal, pretokov in tlaka olja;
- sporoča delovno stanje kmetijskega stroja na traktor (prikazovalnik – upravljalnik) in sporoča potrebne informacije za krmiljenje nazaj na kmetijski stroj.

Traktor predstavlja izvor energije in sočasno s pomočjo upravljavca upravlja kmetijski stroj:

- skupinsko upravlja v kabini traktorja in kontrola dela kmetijskega stroja,
- glavni računalnik s prikazovalnikom za vnašanje in prikaz opravil kmetijskega stroja,
- omogoča pridobitev podatkov iz predhodnega opravlja kmetijskega stroja. Izbrane podatke shrani in jih po potrebi pošlje obstoječemu delu na kmetijskem stroju.

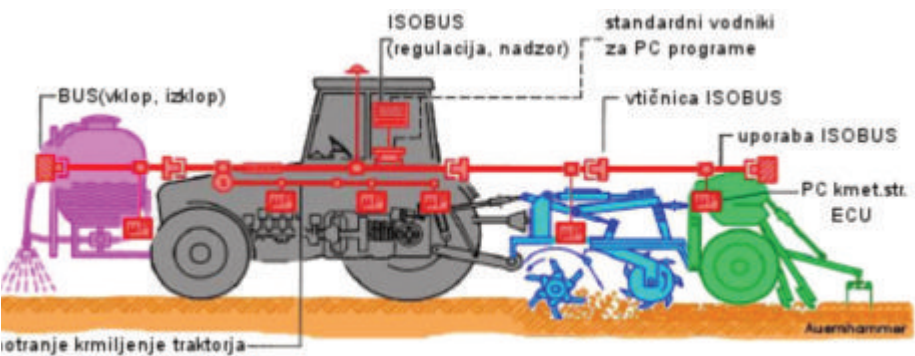

Slika 1: Upravljanje kmetijskega stroja

Pri upravljanju se srečujemo s številnimi kraticami, te imajo pri vtičnici ISOBUS sledeči pomen pri upravljanju kmetijskega stroja (Slika 2):

- BUS – Binary Unit System: upravljalni krmilni sistem s pripadajočimi krmilnimi elementi, namenjen je izmenjavi podatkov med programi za upravljanje kmetijskega stroja,
- ECU – Electronic Control Unit: elektronsko krmiljenje traktorja in kmetijskega stroja,
- T-ECU – notranje krmiljenje traktorja.

Slika 2: Pomen ISOBUS v traktorju in kmetijskem stroju

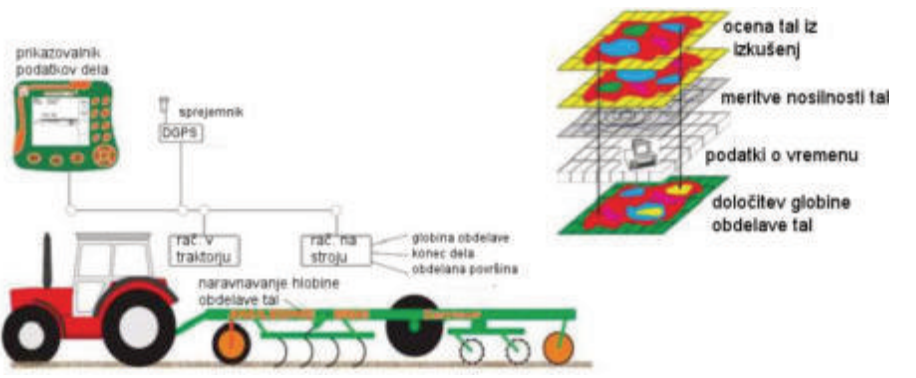
PRIMERI UPORABE V KMETIJSTVU S POMOČJO NOVEGA NAČINA KMETOVANJA

Osnovni namen novega načina kmetovanja je v izboljšanju načina kmetovanja na primeru obdelave tal. Bistveni parameter delovanja priključenega kmetijskega stroja na traktor je, da je kmetijski stroj za obdelavo zemljine občutljiv na nepredvidene spremembe lastnosti tal. Nepredvidljivost sprememb lastnosti tal se zazna prav z novim načinom kmetovanja.

PRIMERI UPORABE V KMETIJSTVU S POMOČJO NOVEGA NAČINA KMETOVANJA

Osnovni namen novega načina kmetovanja je v izboljšanju načina kmetovanja na primeru obdelave tal. Bistveni parameter delovanja priključenega kmetijskega stroja na traktor je, da je kmetijski stroj za obdelavo zemljine občutljiv na nepredvidene spremembe lastnosti tal. Nepredvidljivost sprememb lastnosti tal se zazna prav z novim načinom kmetovanja.

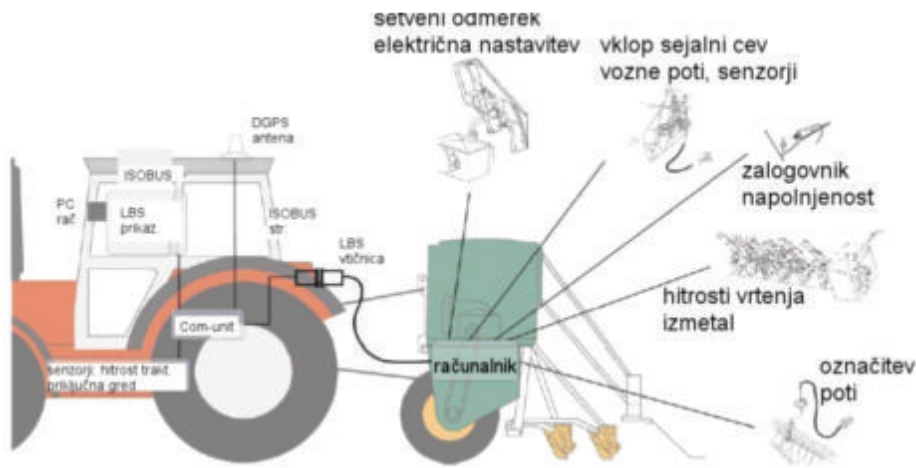
- v pisarni se na osebem računalniku za določeno njivo, od katere poznamo predhodne podatke, sestavi navidezna obdelava tal;
- glede na navidezno sestavo obdelave tal za določene njive se podatki vstavijo v računalnik traktorja. Nadaljnje delo na njivi poteka glede na vstavljene podatke v računalniku na traktorju.

Slika 3: Obdelava njive s podrahljalnikom za nov način kmetovanja

Način dela	Prilagoditi globino obdelave podrahljalnika 8–25 cm s hidravličnim valjem pri delu na njivi
Tehnika dela	Menjava globin obdelave med plitvo in globoko obdelavo tal se uravnava glede na trenutno stanje pri obdelavi tal.
Prednosti pri delu	30–50 % prihranka pri gorivu in času dela. Poveča se delovna hitrost stroja in sočasno se poveča površinska storilnost (ha/h). Poveča se zaščita pred erozijo na tleh z nagibom in neravninah njive po obdelavi njive.
Uporabnost	Tehnično je postopek preizkušen. V praksi se danes malo uporablja.
Pogled v prihodnost	Navedene prednosti obdelave tal naj bi v prihodnosti več uporabljali. Treba je izdelati uporabnostna navodila za različna krajevna kmetijska področja.

Uporaba novega načina kmetovanja pri setvi (Slika 4)

Slika 4: Setev

- Pri sestavi setvenega odmerka (kg/ha) se upoštevajo: specifične lastnosti tal, želeni pridelek in predviden vznik semena.
- Rastlinam je treba nuditi in prilagoditi nego glede na najboljše pogoje zemljišča.
- Pri setvi žita je razlika med želenim in dejanskim pridelkom od 1 do 1,5 t/ha.

Podatki o posebnostih setve pri novem načinu kmetovanja

Način dela	Elektronska regulacija setvenega odmerka
Tehnika dela	- Dovajanje setvenega odmerka glede na predvideni pridelek. - V določenem kraju setve se upošteva: dostopnost do vode, čas setve, vremenske razmere, pripravo setvene površine, predvideni vznik semena. - Sprememba setvenega odmerka zaradi povečanja ali zmanjšanja setvene njive glede na predhodno določeno površino setve.
Prednosti pri delu	- Zmanjša se poraba semena za 10–15 kg/ha pri setvi pšenice. - Vzpostavi se najboljši možni razmik med rastlinami – življenjski prostor rastline.
Uporabnost	Pri pnevmatskih sejalnica za setev žit je zahteva, da se setveni preizkus sejalnice opravi pred setvijo na sejalnici, ki ima vgrajen računalnik.
Prihodnost	Sledljivost pri porabi semen tudi pri sejalnica za vrstno presledno setev: koruzo, sladkorno peso, oljno ogrščico. Predvsem pa je potrebna večja pozornost pri točni nastavitvi setvenega odmerka.

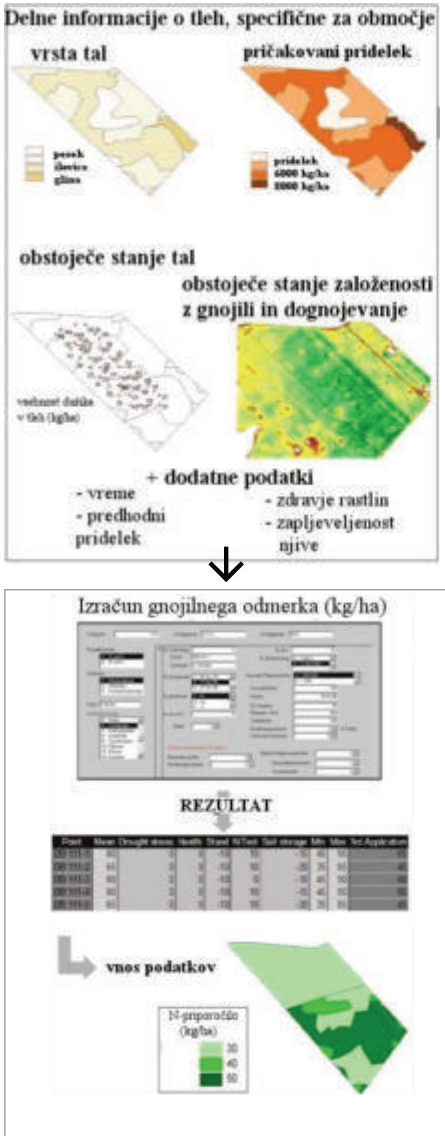

Uporabnost novega načina kmetovanja za gnojenje pri upoštevanju specifičnih informacij o predhodnih lastnostih njive – gnojene površine (Slika 5)

Načini delovanja naravnavanja gnojilnega odmerka:

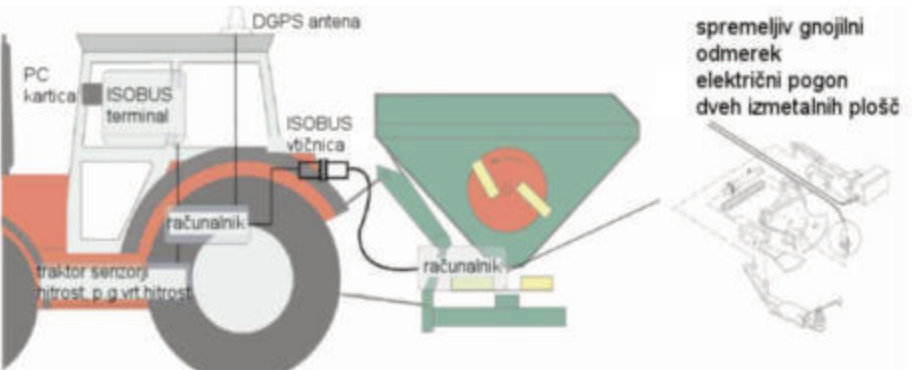
- meritve trenutnih potreb po mineralnem gnojilu se izvedejo sočasno z vožnjo trosilnika mineralnih gnojil;
- določitev odmerka mineralnega gnojila temelji na vsebnosti klorofila v rastlini ali uklona rastline pri meritvi v sestoji žita;
- takojšen izračun o potrebnem dodatku mineralnega gnojila rastlinam;
- rastlino se »vpraša«, koliko mineralnega gnojila potrebuje.

Količina gnojilnega odmerka je odvisna od vrste tal, hranil v tleh in pričakovanega pridelka. Na tistih lokacijah njive, ki imajo največji ali najnižji pridelok, ne presegamo ali zmanjšujemo vrednosti (kg/ha), ki so že predhodno vstavljene v osebni računalnik. Spremenljivo gnojenje površine in izračun gnojilnega odmerka (kg/ha) (Slika 6)

Slika 6: Postopki pri določanju gnojilnega odmerka

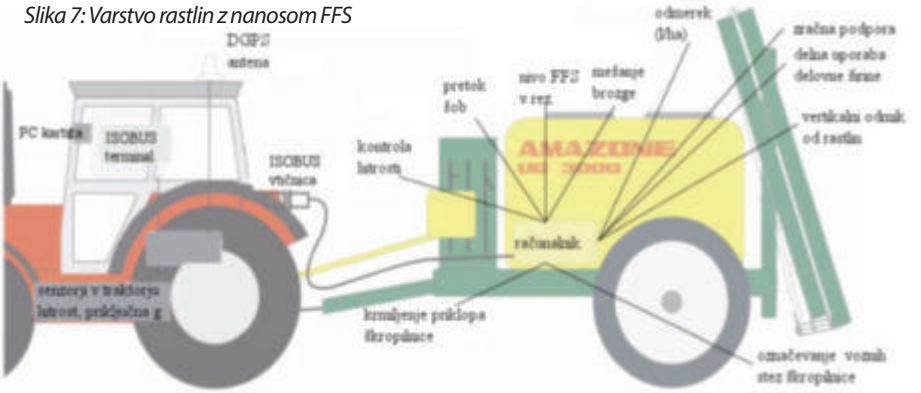
Način dela	Spremenljiv gnojilni odmerak na način spremenljivega dotoka mineralnega gnojila na izmetalno ploščo mineralnega gnojila
Tehnika dela	Odmerek mineralnega gnojila je določen na osnovi: • predhodne vsebnosti gnojil v zemlji, • potrebe po mineralnem gnojilu na predvideni pridelek, • pričakovanega pridelka in predvidene rasti rastlin.
Prednosti pri delu	Prilagoditev in enakomerna razdelitev mineralnega gnojila po celotni površini, uravnoteženost porazdelitve glede na različne potrebe po mineralnem gnojilu. Pričakovani večji pridelok 2–5 %. Homogen sklop rasti rastlin, žito pred dozorevanjem ne poleže. Enaka kakovost zrna glede na vsebnost proteinov v pridelku. Upoštevanje vodovarstvenih zahtev pri kmetovanju.
Uporabnost	Vedno pogostejša uporabnost, trosilniki s spremenljivim gnojilnim odmerkom so na trgu dostopnejši in primerni za vse vrste gojenih rastlin.
Prihodnost	Možnost združevanja osnovnega gnojenja z mineralnimi gnojili in sočasno dodajanje kalcija. Trosilnik je opremljen z več zalogovniki z različnimi gnojili.

Slika 5: Gnojenje

Uporaba novega načina kmetovanja pri varstvu rastlin (Slika 7):

- usmerjeno nanašanje fitofarmacevtskega sredstva (FFS) na izbrano posamezno rastlino;
- načrt in izbiro nanašanja FFS ročno izberemo in vstavimo v osebni računalnik;
- za vrstne rastline – okopavine (koruzo, sladkorno peso) je lokacija nanašanja izbrana s senzorjem gibanja;
- prihranek FFS pri varstvu rastlin je na splošno za plevela 20–60 %.

Način dela	Z računalnikom krmiljena škropilnica pomeni, da se za posamezni delni odmerak FFS na posamezno površino škropilnica samodejno uskladi s predhodnim načrtom škropljenja in sočasno z uporabo senzorjev.
Tehnika dela	• Samodejna prekinitev delovanja šob med nanašanjem škropilne brozge na površino nanašanja glede na predhodne podatke • Regularen neposreden odvzem FFS in mešanje z vodo pred izstopom iz šobe (ni škropilne brozge v rezervoarju škropilnice – voda)
Prednosti pri delu	• Prihranek pri herbicidih 20–80 % aktivnega FFS • Gospodarno in ekološko delo pri uporabi FFS
Uporabnost	• Možni različni regulirani odmerki FFS • Točkovni nanos FFS in odvzem aktivnega FFS, ki daje prednost pri škropljenju s prekinitevami
Prihodnost	• Razvoj senzorjev (umetni vid) pri razločevanju različnih vrst plevelov in njihove stopnje rasti med gojenimi rastlinami

prof. dr. Rajko Bernik, Biotehniška fakulteta Ljubljana, Oddelek za agronomijo

VSESTRANSKI TRAKTOR ZA SLOVENSKEGA KMETA

NOVI JOHN DEERE 6R

6R150

4 CILINDRI | 177KM

TOP IZBIRA

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

KTC Šenčur,
Kranjska cesta 35, 4208 Šenčur
www.sloga.si

04/25 19 760

JOHN DEERE

VERIGA®
SINCE 1922

www.veriga-lesce.com

TRAKTORSKE VERIGE

GOZDARSKE VERIGE

SNEŽNE VERIGE ZA VSA VOZILA

VERIGA K.F., d.o.o.
Alpska cesta 43, 4248 Lesce, Slovenija
04 537 09 00

PONOS SLOVENSKE ZEMLJE IN SONCA

Izdelki Polonca

www.polonca.eu

TRADICIJA ŽE OD LETA 1961

KGZ SLOGA KRANJ, z.o.o., smo v prvi vrsti ljudje, ljubitelji zemlje in sonca, ki nam omogočata lokalno pridelavo hrane, ki je osnova za zdravje in prihodnost prebivalcev naše domovine.

Naše pridelke in izdelke, s poudarkom blagovne znamke Polonca, najdete v vseh bolj založenih trgovinah širom Slovenije.

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.